

VOJNA V IRAKU SE JE ZAČELA

LETO XLIII.
Številka 3
Cena 8,— šil.
(10 din)

petek,
18. januarja 1991

Poštnina plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.
Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

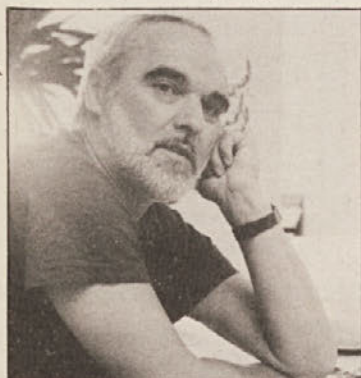
Danes, v četrtek, 17. januarja, ob enih ponoči, je v Iraku izbruhnila vojna.

Ker Sadam Husein do včerajšnjega dne, ko je potekel ultimat Varnostnega sveta Združenih narodov, ni umaknil svoje armade iz Kuvajta, je dan navrh prišlo do zračnega napada in s tem do izbruha vojne.

Izjava Bele hiše, da potek ultimativnega roka ni nujno povezan s takojšnjim vojaškim udarom zavezniških sil, je dalo celemu svetu upanje, da bo morda le prišlo do mirne rešitve spora. Sadam Husein je lani 2. avgusta z vojaško intervencijo zasedel Kuvajt in ga pozneje priključil Iraku.

Tischlerjev nagrajenec
Valentin Oman

„Prevladati mora
kulturno mišljenje“

XII. Tischlerjevo nagrado, največje odličje, ki ga podeljuje Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza, bo 23. januarja 1991 prejel mednarodno znani in priznani umetnik, kor. Slovenec, Valentin Oman. O njegovih vizijah in ustvarjanju lahko več preberete na straneh 8 in 9.

Zakon o kulturnem pospeševanju ne upošteva predlogov slovenskih kulturnikov

Krščanska kulturna zveza zahteva takojšnje pogovore z dr. Ambrozyjem

Deželni referent za kulturo dr. Peter Ambrozy je že tretjič vabil na sestanek v zvezi z novim deželnim zakonom o kulturnem pospeševanju, pri tem pa je bolj ali manj prezrl za stopnike slovenskih kulturnih organizacij. Tudi v samem zakonskem osnutku je pospeševanje slovenske kulture omejeno le v enem samem stavku.

Krščanska kulturna zveza se bo sedaj poizkusila prek pisarne za narodno skupnost pri deželni vladi, ki jo vodi dr. Pavel Apovnik, vključiti v tekočo razpravo in na ta način predstaviti želje in potrebe slovenske kulture. Slovenska prosvetna zveza pa se je vključila v IG-KIKK (Interessensgemeinschaft Kulturinitiative Kärnten/

Koroška), katera je bila vabljen na pogovore z Ambrozyjem, ki pa ni bil pripravljen pogovarjati se o predlogih IG-KIKK, v katere je vnesla svoje želje in potrebe tudi Slovenska prosvetna zveza. Tajnik Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malle je v pogovoru za Naš tednik izrazil upanje, da bo dr. Ambrozy upošteval

predloge IG-KIKK in da bodo po tej poti upoštevani tudi predlogi njegove organizacije.

Krščanska kulturna zveza pa zahteva neposredne pogovore med deželnim kulturnim referentom in zastopniki slovenske kulture na Koroškem. Že leta 1983 sta Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza vložili jasno zahtevo: „Več enakopravne prisotnosti slovenske narodne skupnosti v kulturnem življenju Koroške.“ Na ta predlog koroška deželna vlada do danes ni odgovorila.

Tajnik Krščanske kulturne zveze Nužej Tolmajer ugotavlja, da je osnutek o novem deželnem kulturnem zakonu povsem nepopoln, ker ne upošteva potreb slovenske narodne skupnosti. Jasna zahteva Krščanske kulturne zveze je enakopravno upoštevanje slovenskega kulturnega delovanja v tem zakonu.

Aktualen pogovor s tajnikom KKZ lahko preberete na str. 2/3.

Dipl. inž. Georg Novaček novi predsednik dunajskega centra

Dunajski informacijski center avstrijskih narodnosti (ICAN), ki je pretekli torek imel svoj redni občni zbor in ki se odslej imenuje Center avstrijskih narodnosti, ima novega predsednika — dipl. inž. Georga Novačka od Manjšinskega sveta dunajskih Čehov in Slovakov. Novaček je s tem nasledil ustanovitelja in prvega predsednika centra, Karla Smolleta. Za generalnega tajnika je bil potrjen Hubert Mikel, kot podpredsedniki pa so bili izvoljeni gradiščanska Hrvatica mag. Zlatka Gieler, gradiščanski Madžar prof. Ludwig Szeberenyi, Franc Buchal (Manjšinski svet dunajskih Čehov in Slovakov) ter

mag. Marjan Pipp. Karla Smolleta je občni zbor izvolil za častnega člana predsedstva.

Daljšo reportažo o dunajskem centru bomo objavili v naslednji številki.

Gimnazijski ples Maturaball

maturantov
gimnazije
za Slovence
v Celovcu

des Bundes-
gymnasiums
für Slowenen
in Klagenfurt

MELOS

Petek/Freitag, 18.1.1991, 20.00
v Domu sindikatov/im OGB-Haus

Haider za osamosvojitve Koroške

Najprej izjava o avstrijskem spačku, zdaj osamosvojitve Koroške

Ker zvezna vlada prezira federalizem in zvezne dežele vse bolj izgubljajo kompetence ter trpijo pod finančnim osiromašenjem, hoče koroški deželni glavar osamosvojitev Koroške po zgledu Bavarske. Vsem tistim, ki imajo še dobro v spominu neokusno Haiderjevo izjavo o „avstrijskem spačku“, pri misli na osamosvojitve Koroške nimajo dobrega občutka. Drugi spet pojmujejo najnovejšo izjavo deželnega glavarja kot originalen pustni vlog.

Phillips bo odpustil 450 delojemalcev

Podjetje Phillips bo na Koroškem v Althofnu in Celovcu odpustilo 450 delojemalcev. To je ta teden sporočilo vodstvo tovarne, ki hoče produkcijo racionalizirati. Od odpovedi bodo prizadete predvsem ženske, ki pa spet prihajajo iz gospodarsko slabih regij. Deželna vlada je pretekli četrtek sklicala nujno sejo, na kateri so obravnavali zadevo, konkretnih izhodov pa niso mogli ponuditi.

žek. Kljub temu pa ideja o osamosvojitvi Koroške, v kateri bi imel deželni glavar skorajda neomejene pristojnosti, verjetno ne bo le muha enodnevnica. Zelo verjetno je, da se bodo prav tisti, ki ob praznovanjih 10. oktobra vedno znova na glas oznanjajo svoje domoljubje, sedaj navdušili ob Haiderjevi ideji; možno je, da bodo praznovanja 10. oktobra šele sedaj dosegla svoj višek.

Namestnik deželnega glavarja dr. Peter Ambrozy je Haiderjevo izjavo, komentiral kot predčasen poskus zvaliti krivdo na zvezno vlado, če bi propadel na področjih, za katere ima kompetence.

Nekoliko bolj sarkastično je svoje stališče o ideji osamosvojitve Koroške oblikoval tajnik NSKS mag. M. Pipp: „V primeru, da bi prišlo do osamosvojitve Koroške, bi moralo priti tudi do ustanovitve avtonomne province „Slovenske — Koroške“ znotraj nove samostojne države.“ stih

Slovenija pred Evropskim svetom ne bo prosilka, pomemben je prispevek k novi Evropi

Klubski šef ÖVP dr. Heinrich Neisser in dr. Ludwig Steiner obiskala Slovenijo

Avstrijski poslanec v evropskem parlamentu in predsednik politične komisije parlamentarne skupščine Sveta Evrope dr. Ludwig Steiner se je pretekli teden s klubskim šefom ÖVP poslancem dr. Heinrichom Neisserjem mudil na obisku v Sloveniji. Izrazil je prepričanje, da je Slovenija na dobri poti, da kmalu pride v Svet Evrope.

Pogovori so se odvijali po posredovanju Karla Smolleja, zastopnika Republike Slovenije na Dunaju. Avstrijska politika sta prišla v Ljubljano, da se na kraju samem prepričata o dejanskem položaju v Sloveniji. Njuni vtisi so bili vsekakor izredno dobri; oba politika sta se ob koncu obiska izrazila zelo optimistično v zvezi s samostojno potjo Slove-

nije v Evropo. Dr. Ludwig Steiner je menil, da Slovenija pred Evropskim svetom ne bo prosjačila, ampak je pomemben prispevek k novi Evropi.

Klubski šef ÖVP dr. Heinrich Neisser je dejal, da so mednarodni kontakti Slovenije v tem času bistvenega pomena in da so pomemben prispevek k približevanju Slovenije Svetu Ev-

dr. Heinrich Neisser

rope. V trenutnem položaju Republika Avstrija ne bo odgovorila na vprašanje, ali bo priznala Republiko Slovenijo kot samostojno državo ali ne, ker se noče vmešavati v notranje zadeve sedanje države. Najprej se mora Slovenija odločiti za korak popolne samostojnosti.

Dr. Ludwig Steiner je vprašanje priznanja samostojnosti Slovenije še nekoliko bolj razjasnil. „Slovenija seveda ne more postati polnovredna članica Sveta Evrope, dokler ne bo priznana kot neodvisna in samostojna država,“ je opozoril Steiner, za katerega ni bistveno, koliko držav bo priznalo samostojnost Slovenije. Pomemben korak k priznanju je bil mdr. tudi govor slovenskega sekretarja za zunanje za-

deve dr. Dimitrija Rupla lani novembra pred Evropskim svetom; zdaj obstaja seveda možnost, da bi dobila Slovenija status gosta v Svetu Evrope; za to pa bo potrebno še spremeniti statut organizacije. „Vse pogoje za sprejem Slovenija izpolnjuje,“ je ocenil Steiner, ki je izpostavil demokratično strukturo in priznavanje človekovih pravic.

Dr. Heinrich Neisser in dr. Ludwig Steiner sta se na dvodnevem obisku v Sloveniji srečala z vsemi pomembnimi političnimi dejavniki; na obisku v slovenski skupščini pa so se dogovorili tudi za obisk slovenske vlade na Dunaju, kjer naj bi prišlo tudi do nekaterih konkretnih dogovorov.

Silvo Kumer

Otto von Habsburg v Sloveniji

Obiskal je tudi italijansko narodno skupnost

Poslanec Evropskega parlamenta, predsednik medparlamentarne skupine za srednjo in vzhodno Evropo ter predsednik Panevropske unije, dr. Otto von Habsburg, je od preteklosti dalje na uradnem obisku v Sloveniji, kjer se bo pogovarjal s predstavniki slovenske skupščine, in njenim predsednikom dr. Francetom Bučarjem, s slovensko vlado, in njenim ministrskim predsednikom Lojzetom Peterletom ter z nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem. Dr. Otto von Habsburg je prišel v spremstvu sinov Karla in Georga von Habsburg; uradni obisk bo zaključil v soboto. Danes, v petek, je dr. Otto von Habsburg obiskal tudi italijansko narodno skupnost, kjer se bo prepričal o dejanskem stanju manjšinskem politike slovenske vlade.

Gosta je v Slovenijo povabila slovenska Skupščina, v okviru parlamentarnega sodelovanja Skupščine Republike Slovenije in Evropskega parlamenta.

Predsednik Demosa dr. Jože Pučnik obiskal Koroško

Na tiskovni konferenci v Celovcu sta predsednik slovenskih socialdemokratov in Demosa dr. Jože Pučnik in predsednik koroških socialistov dr. Peter Ambrozy povedala, da sta našla med pogovori vrsto stičnih točk v temeljnih vprašanjih; izrekla sta se za tesnejše sodelovanje med Koroško in Slovenijo.

Na tiskovni konferenci je Jože Pučnik zavzel tudi stališče o perečem vprašanju morebitnega zaprtja jedrske elektrarne v Krškem. Dejal je, da bodo slovenski socialdemokrati vztrajali, da JE Krško leta 1995 neha obratovati. Na tem stališču bodo vztrajali, ker mora biti varstvo okolja bistven sestavni del gospodarskega življenja, ki omogoča trajno, materialno življenjsko osnovo.

Glede razvoja v Jugoslaviji in glede osamosvojitve Slovenije je bil Pučnik mnenja, da tega razvoja ni mogoče primerjati z Litvo. Po njegovi oceni sicer ni možno povsem izključiti uporabe nasilja proti demokratično izvoljeni ob-

Predsednik Demosa na sedežu Narodnega sveta. Z leve: podpredsednik NSKS in vodja pisarne za slovensko narodno skupnost pri koroški deželni vladi dr. Apovnik, tajnik NSKS mag. Marjan Pipp, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, konzul Marijan Majcen in dr. Jože Pučnik.

lasti v Sloveniji, kar je ocenil kot „skrajno neverjetno“. Manjšinsko vprašanje je bilo pri pogovoru med Pučnikom in Ambrozijem bolj obrobne značaja, vendar je Pučnik povedal, da je politika majhnih korakov v zvezi z manjšinskim vprašanjem dolgočasno bolj smiselna. Predsednik koroških socialistov Peter Ambrozy pa je dejal, da je skupina slovenskih socialdemokratov za stranko velika obogatitev in bo gotovo merodajna tudi pri navezovanju stikov s slovenskimi socialdemokrati v Sloveniji.

H. St.

Srečanje tudi s koroškimi Slovenci

Po obisku pri šefu socialistične stranke dr. Ambroziju je dr. Jože Pučnik obiskal tudi Narodni svet koroških Slovencev in Zvezo slovenskih organizacij. Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc je predstavil predsedniku Demosa trenutni položaj slovenske narodne skupnosti, v imenu ZSO pa je spregovoril tajnik dr. Marjan Sturm.

Predsednik Demosa dr. Jože Pučnik je dejal, da so kontakti Slovenije z zamejstvom in obratno velikega pomena in da bo v prihodnje potrebno še bolj intenzivno seznanjati slovensko javnost s problemi slovenskih manjšin v zamejstvu. Dr. Pučnik je informiral obe osrednji organizaciji tudi o trenutnem položaju Slovenije, mdr. o namenu, da razglasijo 23. december za državni praznik in da zvezdo umaknejo z zastave in žigov republike Slovenije. Slovenija se trudi tudi za tesnejšo povezavo z republikama Hrvaško ter Bosno in Hercegovino. Kar se tiče nadaljnjih kontaktov z „uradno Koroško“ je dr. Jože Pučnik soglašal, da mora pred temi srečanji vedno priti do srečanja s koroškimi Slovenci, ki bodo delegacije iz Slovenije obveščali o trenutnem položaju narodne skupnosti v deželi.

Dr. Jože Pučnik je tudi poročal, da se Socialistična stranka Slovenije poteguje za članstvo v Socialistični internacionali, ki prošnje zaenkrat še ni obravnavala.

S. K.

Aktualni pogovor s tajnikom KKZ Nužejem Tolmajerjem

Zakon o pospeševanju kulture: pogovor tudi s koroškimi Slovenci

NT.: Koroška deželna vlada pripravlja zakon o pospeševanju kulture. Kakšno mesto ima v njem kultura koroških Slovencev?

Tolmajer: V osnutku novega koroškega deželnega zakona o pospeševanju kulture je kultura koroških Slovencev omenjena le z enim stavkom. Menim, da koroški Slovenci opravljajo kulturno delo, mimo katerega nihče ne more — in tudi ne v zakonu — in tudi samo z enim stavkom ne! En sam stavek o pospeševanju slovenske kulture — to je vsekakor premalo!

NT.: Kaj bo Krščanska kulturna zveza s tem v zvezi ukrenila?

Tolmajer: Krščanska kulturna zveza bo v naslednjih dneh zavzela stališče o tem zakonu. Pri tem se bomo sklicevali predvsem na predloge, ki sta jih Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza predlagali ustavnim službi v uradu koroške deželne vlade že leta 1983. Prej ko slej gre za naslednje cilje, ki so tudi danes še vedno aktualni:

— prispevek k razumevanju kulture koroških Slovencev in podpora njihove kulturne dejavnosti
— izobraževanje odraslih ter gojitev ljudskih šeg in običajev obeh narodnih skupnosti

— kulturna izmenjava znotraj dežele in s sosednjimi regijami
— ureditev in vzdrževanje javnih poslopij za kulturne namene (kulturni in izobraževalni domovi).

NT.: Kakšno mesto naj zavzame v takem zakonu kultura koroških Slovencev? Se bosta osrednji kulturni organizaciji pogovarjali o tem zakonu s kulturnim referentom Ambrozijem?

Tolmajer: Na vsak način zahtevamo, da če se oblikuje koroški pospeševalni zakon za kulturo, dobi narodna skupnost v njem vidnejše mesto, kot je v osnutku predvidena. Posebna postavka mora biti namenjena koroškim Slovencem, kajti podpora kulturi koroških Slovencev, katere smo deležni sedaj, je tako minimalna, da se je niti omeniti ne splača. Zato zahtevamo, da k pogovorom o novem deželnem zakonu o pospeševanju kulture (Kulturförderungsgesetz) povabijo tudi zastopnike osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev, da ti lahko razložijo svoje poglede na urejanje tega problema. K pogovorom bi morali povabiti tudi ustanove koroških Slovencev, ki delujejo na področju izobraževanja; mislim na Dom v Tinjah in na Mladinski center na Rebrici.

NT.: So bili v zadnjem času kakšni razgovori s kulturnim referentom koroške deželne vlade Ambrozijem?

Tolmajer: Zadnji pogovori z Ambrozijem so bili, ko je bil še deželni glavar. Drugače z njim še nismo imeli pogovora. Zato sedaj, ko posameznike in razne kulturne iniciative vabi k razgovorom o nastajajočem novem zakonu o pospeševanju kulture, pričakujem, da povabi na posvet tudi slovenske kulturne ustanove — saj mu mora biti znano, kakšen je kulturni prispevek koroških Slovencev na Koroškem. Zato zahtevamo, da se Ambrozy pogovarja tudi z zastopniki slovenskih kulturnih ustanov na Koroškem!

NT.: Kakšen odnos ima koroška

kulturna politika do koroških Slovencev?

Tolmajer: Imamo vtis, da je uradna kulturna politika na Koroškem zelo mačehovska. To pa ne samo kar zadeva finančno plat, ampak tudi na splošno. Kadar prireja uradna Koroška kake kulturne prireditve, kulture koroških Slovencev ne upoštevajo, kar velja tudi za gostovanja v sklopu Alpe-Jadran.

Pa še nekaj: kdor je poslušal poročilo zastopnika kulturnega referata pri štajerski deželni vladi Heima Stepsa, je lahko ugotovil, da imajo na štajerskem več stikov s koroškimi slovenskimi ustvarjalci kot deželna vlada ne Koroškem.

VG

Vaš
Svetovalec

V primeru, da stanujete več kot 20 kilometrov daleč od svojega delovnega mesta, lahko pri koroški Delavski zbornici zaprosite za tako imenovan pavšal za vozače. Delavska zbornica razlikuje med „malim“ in „velikim“ pavšalom za vozače.

Pravico do „malega“ pavšala imajo delojemalci, ki stanujejo več kot 20 kilometrov od svojega delovnega mesta in imajo možnost, da se na delo vozijo z javnim prometnim sredstvom (avtobus, vlak itd.). Pravico do „velikega“ pavšala imajo delojemalci, ki stanujejo več kot 2 kilometra od svojega delovnega mesta in se pretežno (npr. 11 od 21 delovnih dni) ne morejo posluževati javnega prometnega sredstva, in sicer v primeru, da na tej relaciji ne vozi javno prometno sredstvo, ali pa da z javnim prometnim sredstvom prekoračijo določen čas vožnje.

Pavšal za vozače
(Pendlerpauschale)

Čas vožnje mora biti pri oddaljenosti

02—20 km več kot 1,5 ure

20—40 km več kot 2 uri

nad 40 km več kot 2,5 ure

Čas vožnje se računa takole:

Potni čas od stanovanja do avtobusne postaje

+ čas potovanja z javnim prometnim sredstvom

+ čas čakanja pri potrebnem prestopu iz enega javnega prometnega sredstva na drugo

+ čas hoje od izstopne postaje do delovnega mesta

+ čas čakanja na začetek dela.

V obratnem vrstnem redu se računa čas potovanja od delovnega mesta do doma.

„Mali“ pavšal za vozače znaša pri poti od stanovanja do delovnega mesta:

od 02—20 km — — —

od 20—40 km šil. 300,— mesečno (letno šil. 3.600)

od 40—60 km šil. 600,— mesečno (letno šil. 7.200)

nad 60 km šil. 900,— mesečno (letno šil. 10.800)

Pravico do „velikega“ pavšala za vozače imajo delojemalci, pri katerih je oddaljenost stanovanja do delovnega mesta naslednja:

02—20 km šil. 150,— mesečno (letno šil. 1.800)

20—40 km šil. 600,— mesečno (letno šil. 7.200)

40—60 km šil. 1.050,— mesečno (letno šil. 12.600)

nad 60 km šil. 1.500,— mesečno (letno 18.000,—)

Pravico do „velikega“ pavšala za vozače imajo tudi delojemalci, ki razpolagajo s službenim avtomobilom. Prav tako imajo pravico do „velikega“ pavšala za vozače tudi invalidi (vsaj 50 %).

Številne slovenske samostojne liste so že sestavile svoje kandidatne liste ter volilne programe. V Šmihelu nad Pliberkom so pretekli teden po odcepitvi od občine Pliberk formalno ustanovili Enotno listo; na izredno dobro obiskanem volilnem zborovanju pa so se domenili tudi za kandidatno listo.

V občini Sele si je Enotna lista jasno zastavila cilj zasesti mesto župana in gradi svoj vo-

lilni boj na uspešnem delu frakcije v preteklih petih letih.

Tudi v Železni Kapli so si že zastavili smer-nice in z agilnim „teamom“ se bo Enotna lista z velikim elanom podala v občinske volitve.

V drugih občinah pa bodo ta konec tedna zaključili volilna zborovanja in na večjih zborovanjih demokratično določili kandidate in volilni program.

EL Bistrica: Jože Partl — močan kandidat za župana

Že pretekli teden so v Šmihelu ustanovili Enotno listo, ki je združevala domačine že v skupni občini Pliberk/Bistrica. Tako je bilo tudi v Šmihelu že od vsega začetka jasno, da je le enotna pot možna. Na širokem in odprtem volilnem zborovanju so potem izvolili Jožeta Partla za glavnega kandidata. Enotna lista upa, da bo z njim pri volitvah za župana dosegla drugi krog; kot priznan občinski politik je gotovo resen kandidat za župana.

Jože Partl je imel vodilno funkcijo Enotne liste že v mestni občini Pliberk; kot mestni svetnik in referent za varstvo okolja je opravil veliko uspešnega dela. Med drugim mu je uspelo z nakupom novih vrelcev zagotoviti oskrbo s pitno vodo za celo občino, tudi za današnjo občino Bistrica. Uredil pa je tudi največje probleme v zvezi z varstvom okolja v občini, kar njegovim predhodnikom nikakor ni uspelo.

Z veliko večino so izvolili tudi drugega kandidata, ki je že tudi

v mestni občini Pliberk štel med najbolj delavne in so mu pripadniki vseh frakcij priznavali strokovnost. Andrej Wakounig bo kandidiral na 2. mestu, kar je bila tudi želja glavnega kandidata Jožeta Partla. Andrej Wakounig je kot predsednik kontrolnega odbora v mestni občini Pliberk postavil popolnoma nova merila pri nadzoru občinjskih poslov; ob to dejstvo se je marsikdaj dregala tudi velika pliberška koalicija.

Z jasno večino je bil na 3. me-

sto izvoljen tudi Jože Blažej, ki je občasno zastopal Enotno listo na občinskih sejah tudi že v občini Pliberk. Jože Blažej v občini velja za povsem stvarnega politika in tako zastopa zelo širok krog volilcev.

Kandidatna lista EL Bistrica:

1. Jože Partl
2. Andrej Wakounig
3. Jože Blažej
4. Alfred Krall
5. Krista Demšar
6. Valentina Kušej

V Strpni vasi, ki je pred letom 1972 pripadala še k občini Šmihel in je zdaj v občini Globasnica, so zbrali nad 120 podpisov za priključitev vasi k občini Šmihel. Kot vzrok podpisani navajajo, da je Šmihel za Strpno vas življenjsko središče, tako na gospodarskem kot tudi na farnem

Enotna lista Sele:

Nanti Olip glavni kandidat

V občini Sele je Enotna lista za glavnega kandidata jasno potrdila doslejšnjega podžupana Nantija Olipa. Selska Enotna lista se bo v volilnem boju opirala predvsem na uspešno delo preteklih petih let, ko se je v občini po njeni zaslugi precej premaknilo naprej. Z Nantijem Olipom pa imajo na prvem mestu kandidata, katerega si veliko Selanov želi za novega župana.

PISMA BRALCEV

Samo osel gre dvakrat
(večkrat) na led ...

... pravi slovenski pregovor. Kaj to pomeni v politiki? Če si v preteklosti naredil slabe oz. porazne izkušnje, potem bi normalno teh izkušenj ne smel ponavljati.

Predsednik ZSO se v zadnjem času spet močno angažira za integracijo koroških Slovencev v SPÖ. Pravi, da bi bilo bolje, če bi bili vsi Slovenci v strankah — v SPÖ, kjer je že vključenih nekaj Slovencev, pri Zelenih, pa tudi pri ÖVP (KPÖ ne omenja več). V tem primeru bi, tako očitno Wieser misli, bilo vse v najlepšem redu.

Letos bodo spet občinske volitve in volitve v kmetijsko zbornico. Zakaj ravno pred temi volitvami taki predlogi s strani F. Wieserja? Na vsak način je to skrajno neodgovorno ravnanje predsednika ene od obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev.

Naj predsednika ZSO spomnimo na to, kako so mu vsi socialistični politiki obljubljali podporo in pospeševanje celuloze Obir. Te obljube smo še posebej slišali iz ust bivšega šefa socialistov v koroškem sindikatu in namestnika deželnega glavarja Frühbauerja. Nič ni bilo iz tega. Ali je F. Wieser že pozabil, kako so iz socialistične stranke odstranili njegovega podpredsednika ravnatelja Kukovico? Tudi ni Kukovici nič pomagalo, ko se je nato hotel vključiti v sekcijo SPÖ Radiše. Dolga roka deželne SPÖ ga je našla tudi tam — po odločitvi deželnega vodstva SPÖ so ga odstranili tudi iz radiške sekcije, pa čeprav je njeno vodstvo slovensko. Podobno se je godilo agilnemu kulturnemu delavcu Pepeju Kropu od okteta Suha. Predsednika ZSO pa so napadli na prvi strani socialističnega glasila KTZ, češ da je nacionalist. In še bi lahko naštevali.

Občinske volitve 1991

Občinske volitve 1991

Občinske volitve 1991

Občinske volitve 1991

Občinske volitve 1991

Občinske volitve 1991

Jože Partl — glavni kandidat
na Bistrici

področju. Pred občinskimi volitvami pa gotovo še ne bo prišlo do priključitve; možna pa bi bila pozneje; v tem primeru ne bi bile potrebne nove volitve, priključitev bi bila možna brez njih. Priključitvi pa nasprotuje globaški župan Albert Sadjak, ki pravi, da ni vzroka za odcepitev, saj se je občina Globasnica v preteklih letih zelo trudila za Strpno vas in mnogo vložila v vaško infrastrukturo.

S. K.

Kaj lahko integracija v SPÖ na Koroškem povzroči, vidimo tudi pri prejšnjem glavnem uredniku Našega tednika in sedanjem globaškem županu A. Sadjaku. Na vprašanje slovenskega reportarja ORF, kaj da je po poreklu, si ni upal odgovoriti, da je koroški Slovenec, temveč da je dvojezični Korošec; očitno torej človek z dvema identitetama.

Če greš na led, se ne smeš čuditi, da lahko zdrkneš. Še bolj žalostno pa je, če si večkrat zdrknil, pa se kljub temu nisi iz tega kaj naučil.

F. T., Celovec

Import-eksport podjetje

išče zanesljivega

SODELAVCA/SODELAVKO

za prodajo in pisarniško delo. Znanje slovenščine zaželeno.

Ponudbe: telefon (0 42 27) 38 02 (MEGA, Postgasse 5, 9170 Borovlje/Ferlach).

V zaporu, ker ni hotel prijeti za puško

Ker ni sprejel puške, je moral Wolfgang Ulrich (30) s Štajerske v celovški zapor. V zadnjem času so v Avstriji pripravili še tri osebe. Vzrok je vedno enak: ker nočejo sprejeti puške, jih vojaščina pošlje v zapor. Ker taki primeri največkrat sploh ne pridejo v javnost, je brat zaprtega na ta škandal opozoril tudi medije: nad petdeset oseb se je 9. januarja 1991 ob 11. uri zbralo pred celovškim sodiščem, da opozorijo na krivico, ki se godi Wolfgangu Ulrichu. Protestnega zborovanja se je poleg drugih organizacij udeležila tudi Kato-

liška mladina. Njen predstavnik Albert Smrečnik je zahteval, da odpravijo komisijo, ki preverja vest. „Za civilno službo naj se odloči vsak, ne da bi morali pred posebno komisijo za preverjanje vesti“. Zaradi tega je Katoliška mladina Avstrije tudi izstopila iz imenovane komisije. Ingrid Zablantnik (Zeleni) je ugotovila, da je „blazno, kar je v demokratični Avstriji možno. Kdor ne zagrabí puške, tega zaprejo, kdor pa ubija, se lahko svobodno giblje“. Sploh pa se Zablantnikova sprašuje, ali je vojaščina sploh smiselna.

Krščanska kulturna zveza**Mešani pevski zbor Jakob P. Gallus**

KOROŠKA POJE 1991

Vabilo

vsem nekdanjim pevkam in pevcem „Gallusa“ — Celovec,

vabilo

vsem, katerim je prof. dr. France Czigan kazal prve korake na področju glasbenega delovanja na Slovenski gimnaziji in v drugih ustanovah,

vabilo

vsem, ki imajo v dobrem spominu duhovnika, pedagoga, glasbenika in se mu želijo na pevski način hvaležno pokloniti ob 20-letnici njegove smrti.

Zgoraj imenovane in vse druge pevce torej vabimo, da sodelujejo pri Cziganovi kantati „Usto-

ličenje karantanskega kneza“, ki je napisana za zbor, vokalne soliste in trobila, skupaj s sedanjim aktivnim zborom „Gallus“ — Celovec na prireditvi

KOROŠKA POJE

v nedeljo, 3. marca 1991, v Domu glasbe v Celovcu.

Kantato bodo izvajali v drugem delu. Prvi del pa bodo oblikovali mešani pevski zbor „Gallus“, vokalna skupina „Ave“ iz Ljubljane, zbor s Primorske ter zbor iz Prage.

Vsi zbori bodo v tem delu obeležili spomin na 400-letnico smrti Jakoba Petelina Gallusa.

Vaje za kantato bodo v Modestovem domu v Celovcu, Dr.-Joško-Tischler-Park 1, predvidoma v naslednjih terminih:

četrtek 24. 1. 91, ob 19.30
sobota, 2. 2. 91, od 14.00 do 18.00 (intenzivna vaja)
torek, 19. 2. 91, ob 19.30
četrtek, 21. 2. 91, ob 19.30
torek, 26. 2. 91, ob 19.30 (če bo potrebno)
četrtek, 28. 2. 91, ob 19.30 (z instr. spremljavo in solisti)
sobota, 2. 3. 91, od 16.00 do 19.00 (generalka)
nedelja, 3. 3. 91, USTOLIČENJE

V upanju, da boš mogli sodelovati, Vas prav prisrčno pozdravljata

Nužej Tolmajer s. r.
tajnik

prof. Jože Ropitz
referent za glasbeno dejavnost

VAŠ POSLOVNI PARTNER V OBMOČJU ALPE-JADRAN**Korotan**, proizvodna in trgovska družba z o. j.

A-9020 Celovec, Viktringer Ring 26, Telefon (04 63) 56 2 16
34170 Gorica, Corso G. Verdi 133, Telefon (04 81) 30 9 76

KMETIJSKI KOMENTARPIŠE
DIPLOM. INŽ.
ŠTEFAN DOMEJ

Z izbruhom zalivske krize se je stanje v svetu na mah spremenilo. Šele v kriznih časih se začne celotno prebivalstvo zavedati pomena oskrbe s hrano. Vloga kmetijstva je bila takoj videti v bolj pomembni luči. Kakšna je trenutna samooskrba z najpomembnejšimi kmetijskimi pridelki v Avstriji?

V Avstriji trenutno razpolagamo s tržnimi viški skoraj v vseh kmetijskih panogah. V minulih letih je avstrijska vlada letno namenila okoli 6 do 8 milijard šilingov za subvencioniranje izvoza kmetijskih pridelkov

Pomen kmetijstva v kriznih časih

(mesa, mlečnih proizvodov, žita itd.).

Samooskrba z najpomembnejšimi kmetijskimi pridelki v % je bila v letih 1988/89 naslednja:

Avstrijska prehrabena bilanca

odstotek samooskrbe

pšenica	168
rž	131
ječmen	113
koruza	114
krompir	99
sladkor	91
zelenjava	77
sveže sadje	66
vino	125
rastlinska olja	39
pitno mleko	101
siri	145
maslo	104
jajca	87
goveje meso	139
telecina	89
svinjsko meso	101
perutnina	82
meso v celoti	106
živalske maščobe	121

Vir: Statistični urad na Dunaju

Povprečna delavska družina v Avstriji je porabila leta 1970 okoli 33 % dohodka za hrano, leta 1989 pa samo še okoli 21 % osebnega dohodka.

Iz zgoraj navedenih podatkov je razvidno, da je hrana v Avstriji v razmerju s plačami zelo ugodna. Prav tako je zagotovljena oskrba z živili na domu pridelanih kmečkih produktov. To je še toliko bolj razveseljivo v kriznih časih. Zato mora biti avstrijska družba zainteresirana za nekoliko večjo kmetijsko proizvodnjo, kot je trenutna poraba. Zaloge krušnega žita, mesa in mlečnih proizvodov zadoščajo v Avstriji in tudi v zahodni Evropi za eno leto.

Podlaga za tako zadovoljivo prehrabeno oskrbo prebivalstva v vsaki državi so zdrave družinske kmetije.

Otroci Mohorjeve ljudske šole ponovno uspešni — Okrajni šolski svet je skupno s celovško Mestno skupnostjo pred kratkim razpisal natečaj, za katerega naj bi šolarji osnovnih šol narisali celovškega zmaja.

Posebno razveseljivo je, da so na tem natečaju dobili prvi nagradi otroci Mohorjeve ljudske šole: prvo nagrado je dobil Remi Pečnik, drugo pa Gordana David. Oba prva razreda Mohorjeve ljudske šole pa sta dobila skupinsko nagrado, v obliki izleta v Minimundus.

Uspešnim šolarjem in učiteljicam ob lepem uspehu iskreno čestitamo!

Igra Apostolov v Domu v Tinjah

Dom v Tinjah in prosvetno društvo „Lipa“ iz Velikovca sta nas povabila v tinski Dom na Igro apostolov. V gosteh so bili igralci Katoliškega prosvetnega društva „Planina“ iz Sel. Kdor se je vabilu odzval, in teh je bilo kar precej, je bil obilno poplačan za versko-kulturni užitek. Skupina štirih igralcev, brez tistih za odrom, nam je na izvrsten način predstavila Mellovo igro, ki jo je v slovenščino prevedel župnik Lovro Kaselj. Kot je rektor Doma, g. Jože Kopeinig, v pozdravnem nagovoru omenil, je ta prevod nastal tudi po njegovi krivdi, mi bomo rekli zaslugi, saj je med drugimi tudi on spodbujal prevajalca k temu zahtevnemu delu. Celotna igra je namreč napisana v verzih. Zato se nismo mogli načuditi igral-

cem, zlasti še enajstletni Petri Dovjak, s kakšno brezhibno in jasno izgovorjavo so podali svoje vloge. Poučna vsebina igre, ko sta se dva razbojnika ob razlagi sv. pisma preprostega dekleta spreobrnila, je bila pri gledalcih z zadovoljstvom sprejeta.

Opazamo, da obstajajo med KPD „Planina“ iz Sel in PD „Lipa“ iz Velikovca resnično prijateljske vezi. Pred nekaj leti so gostovali selski pevci na povabilo „Lipe“ s koncertom na Djekšah. Igralska skupina „Lipa“ pa je že dvakrat gostovala v Selah. Sedaj slišimo, da bo mladinska igralska skupina iz Sel v kratkem prišla v goste v Velikovec oz. Šentrupert. Tega obiska se že danes veselimo.

J. K.

Igralska skupina iz Velikovca gostovala v Ptuj

Na povabilo naše režiserke Branke Bezjak-Glazer smo se v nedeljo, 6. januarja 1991, podali na pot v Ptuj.

Na Ptuj, kjer smo že lani gostovali z igro „Mali strah Bav-Bav“, nas je pričakala Branka in nekateri člani domače igralske skupine. Skupaj smo nato preživeli lep in zabaven večer.

Naslednji dan zgodaj zjutraj smo se zbrali v mestnem gledališču, kjer so nas posneli za radio „MARIBOR“ in fotografirali za časopis. Nato smo imeli dve predstavi zapored, v sosednji vasi Cerkvice v tamkajšnji šoli pa še tretjo. Vse tri predstave, ki so vsakič privabile velik obisk, smo uspešno odigrali.

Branka se je v teh dneh popolnoma posvetila naši skupini in nam je kljub zahtevnemu programu razkazala mestne zanimivosti. Za dober prevoz je poskrbel Pavel Stern, ki nas je že večkrat peljal na kakšno gostovanje. V ponedeljek, 7. januarja, smo se zvečer, utrujeni, a zadovoljni, odpeljali proti Koroški.

Urši Kassi

Kako so naši predniki poleti hladili meso in pijačo

V prejšnjih časih, ko še ni bilo hladilnikov, so imele gostilne in mesarji tako imenovane hladilne kleti (Eiskeller). Sezidane so bile tako, da so imele zunanje stene dodano še eno steno. Tako so med dve steni stlačili razbit led ali pa so večje kose leda zravnali vmes.

V zimskem času, okoli treh kraljev, so se zbrali kmetje s konji in vozovi ali s sanmi, „furmani“, ter nekaj pomočnikov. Ta skupina je na prošnjo domačih gostiln in mesarjev rezala in vozila led iz Baškega jezera. Mladi „furmani“ in pomočniki so radi sodelovali pri tem deloma nevarnem delu, saj so zaslužili nekaj krajcarjev, mnogokrat pa samo kako južino ali malico in Bog lonaj.

Večkrat se je zgodilo, da je pri rezanju ledu na jezeru kateri zdrsnil in padel pri hudem mrazu

v mrzlo vodo.

Siromak je moral hitro teči domov in sesti na toplo peč. To ni bilo enostavno, saj je med potjo domov mokra obleka zamrznila in je bilo potrebno hitro teči, sicer bi med potjo zamrznil.

Zgodilo se je, da je neki pomočnik kar 3-krat v enem dnevu padel v mrzlo vodo. Nevarno je bilo tudi, če ni bilo dovolj hladno in led na jezeru ni bil dovolj debel; mnogokrat so se s konji in sanmi spustili v nevarnost na tanko ledeno ploskev.

Na ta način so naši predniki v poletnem času pa tja do jeseni hladili živila in pijačo. Mnogokrat so led vozili tudi na železnico na Jesenice. V današnjem avtomatskem času bi bilo dobro, da takšnega dela naših prednikov ne pozabimo.

Marjan Kargl

Založba Freytag & Berndt izdala dvojezično karto

Kamniško / Savinjske alpe

V formatu 61 x 110 cm je založba kart Freytag & Berndt izdala turistično karto Kamniško / Savinjskih alp. Predstavlja področje od avstrijske meje na severu, pa tja do Kranja in Kamnika na jugu, od Tržiča na zahodu do Ljubnega in Radmirja na vzhodu.

Zadnja stran karte predstavlja kulturne znamenitosti krajev (samostane, romarske cerkve in druge krajevne znamenitosti) in daje predloge, kako načrtovati sprehode. Poleg tega ponuja karta tudi informacije o kočah, v katerih se lahko popotnik ustavi.

Na kratko

Kotmara vas

Kar trikrat je vabil zvon prve dni novega leta k zadnjemu slovesu. Na novega let dan so položili k zadnjemu počitku gospo Pavlo Müller iz Čahorč; umrla je 30. decembra, stara 77 let. 3. januarja je bil pogreb Roswithe Tuppinger, ki je postala 29. decembra lani blizu Trga (Feldkirchen) žrtev družinskega nasilja; bila je stara 36 let, zapustila je štiri otroke. Ker je bila rojena v Čahorčah, so jo pokopali v Kotmari vasi. V torek, 8. januarja, je bil pogreb Barbare Rupp, Mišovčeve mame z Ročice; umrla je 5. januarja, stara 80 let. Župnik Maks Michor se ji je zahvalil za verni zgled živega krščanstva.

Naj rajne počivajo v miru. Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Obervellach

Na povabilo Katoliške mladine in Zelene izobraževalne delavnice je v glavni šoli v Obervellachu gostovala skupina 4 J. Tamkajšnji župan je bil nad glasbeno in kabaretično po-

udbo pevsko-instrumentalne skupine nadvse zadovoljen in presenečen. Mladi koroški Slovenci so v Obervellachu med poslušalci zapustili izredno dober vtis, tako da ponovni nastopi v poletnih mesecih nikakor niso izključeni. Rek, da pesem in glasba povezujeta, ob takih priložnostih še pridobi na izpovedi.

Čestitamo

Društvo upokojencev v Šentjankobu želi vse najboljše za osebne praznike Mici Martinjak iz Gorinčič ter Tončki Reichmann.

V Mali vasi pri Globasnici praznuje 60. rojstni dan Paula Smrečnik. Slavljenci iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Slovensko društvo upokojencev Pliberk želi vse najboljše za rojstne in godovne dneve Pauli Apovnik iz Senčnega kraja, Mariji Kolenik iz Borovja, Blažu Opetniku iz Pliberka in Pauli Rosenzopf iz Breške vasi. Iskrene čestitke in še na mnoga leta.

Žvabek: Zahrbtna bolezen

Skoraj natanko pred letom dni je prišel Harald Steharnik s smučarskega tečaja, katerega se je udeležil kot šolar pliberske glavne šole. Ko je prišel domov v Žvabek, se ni počutil več dobro. Zdravniki so ga preiskali in spoznali, da je štirinajstletnega fanta zaletela popolnoma nepričakovano smrtnonevarna bolezen. Po hudih operacijah in zdravljenju v celovski bolnišnici smo v Žvabeku še vsi upali, da bo tako mlad in prijazen fant le še ozdravel. Toda prišlo je drugače. V celovski bolnišnici mu niso mogli več pomagati. Prepeljali so ga v Gradec. Toda tudi tam so kmalu spoznali, da ni več pomoči. Po hudih bolečinah, a ob stalni navzočnosti staršev, sester in bratov, ki so z nadčloveškimi močmi izkazovali Haraldu v vsem času njegovega bolehanja neizmerno

globoko ljubezen, je nadvse priljubljeni fant podlegel težki bolezni in za vedno zatisnil oči. Nekaj dni pred božičem smo ga položili na žvabeškem pokopališču k zadnjemu počitku v upanju, da ga je Bog poklical k sebi in da tam ne bo več trpel.

Hežlnovi družini pa vsi, ki smo z njo globoko sočustvovali, izrekamo iskreno sožalje.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se z vso odkritosrčnostjo vsem našim prijateljem, znancem, sorodnikom in sosedom, ki so v teh naših najtežjih dneh sočustvovali z nami, nas tolažili, za Haraldja molili in nas velikodušno tudi gmotno podprli. Prav lepa hvala tudi duhovnikom za opravljene pogrebne obrede in za izkazano sočutje. Hvala tudi Pevsko-instrumentalni skupini za pevsko oblikovanje.

Ohranimo Haraldja v trajnem spominu!

Družina Jožka Steharnika

Smučarski tečaj za najmlajše v Šentjanžu

Po treh zimah brez snega se je Športnemu društvu v Šentjanžu letos spet posrečilo, da je organiziralo smučarski tečaj za najmlajše na Šentjanskim Hrastjah. Smučarskega tečaja se je udeležilo lepo število otrok, katere so učili smučati domači športniki Hanzi Pscheider, Toni Pscheider, Mirjam Užnik, Matilda Boročnik, Trudi Wieser in Patricia Meschnig. Višek smučarskega tečaja je bilo prvo tekmovanje mladega naraščaja, ki je bilo v nedeljo, 6. januarja 1991.

Več o smučarskem tečaju in prvem tekmovanju mladih smučarjev lahko preberete v naslednji številki Mladega NT.

MOTIV TEDNA

Letos je ponekod na Koroškem zapadlo toliko snega, da brazd na njivah ni več videti. Ta posnetek smo izbrali zato, ker usmerja v prihodnost. Za vsako zimo pride pomlad, ki požene nove kali življenja.

Strokovna kmetijsko gospodinjstva šola v Št. Rupertu v Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, ki se odločajo za nadaljnje šolanje, da sprejema za šolsko leto 1991/92 učenke v

STROKOVNO KMETIJSKO GOSPODINJSKO ŠOLO.

Strokovna kmetijsko gospodinjstva šola v Št. Rupertu v Velikovcu

Landwirtschaftliche
Fachschule

Fachrichtung
ländliche Hauswirtschaft

Klosterstraße 2, 9100 Völkermarkt / Velikovec

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šolo lahko obiskujejo dekleta že v 9. letu obveznosti šolanja.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo.

Namen šole je predvsem poglobljanje dosedanje izobrazbe. Šola pa je nadvse primerna tudi za dekleta, ki si želijo ustanoviti lastno družino in zato razširiti in poglobiti znanje v šivanju, kuhanju in vodstvu gospodinjstva.

Ker se v šoli polaga posebna važnost na spretnost v kuhanju, šivanju, ročnem delu in razne tehnike na likovnem področju, se dekleta usposobijo tudi za samostojno vodstvo gospodinjstva in kmečkega turizma.

Šola daje tudi podlago za uspešnejši uk v različnih poklih.

Obvezni predmeti so: verouk, slovenščina, nemščina, računstvo, politična vzgoja, umevanje življenja, zdravstvo, petje, telovadba, znanstvo o perilu in oblačilih, gospodinjstvo, nega otrok, hranoslovje, vrtnarstvo, gospodarstvo, strojepis, kuhanje, šivanje, ročnosti, računalništvo, ekologija.

Za šolo se lahko prijavite vsak čas!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole: 9100 Velikovec/Völkermarkt, Klosterstraße 2, tel. (0 42 32) 38 96.

VOGRČE

Skupnost južnokoroških kmetov vabi na
KMEČKI PLES

Čas: v soboto, 26. 1., ob 20. uri

Kraj: pri Florjanu v Vogrčah

Za ples igra: ansambel KLOPOTEC

Vse obiskovalce kmečkega plesa v Vogrčah čaka bogat srečolov s tipično kmečkimi dobrotami!

ŠMIHEL

IGRA APOSTOLOV
(Max Mell/Lovro Kaselj)

Čas: v soboto, 19. 1., ob 19.30

Kraj: v farni dvorani v Šmihelu

Nastopa: gledališka skupina KPD „Planina“ Sele

Prireditelj: KPD „Šmihel“

Pred predstavo nastopa KVARTET BRATOV SMRTNIK

NT: Prejeli ste že nešteto nagrad in priznanj za Vaše likovno ustvarjanje. 23. jan. boste prejeli Tischlerjevo nagrado, največje odličje, ki ga podeljuje Narodni svet koroških Slovencev in Kršćanska kulturna zveza. Kaj Vam to priznanje pomeni?

Valentin Oman: Vem, kaj pomeni to priznanje še posebej za Koroško in za koroške Slovence. Zelo sem je vesel, vendar se ob takih priložnostih sprašujem, zakaj sem priznanje ali nagrado prejel jaz in ne drug. Dosti takih je, ki bi v istem trenutku to nagrado zaslužili še z večjo pravico.

NT: Na Koroškem ne razstavljate. Kje so vzroki in kaj se mora spremeniti, da bi se odrekli tej odločitvi?

Valentin Oman: Ne vem, če bom doživel kakšno razstavo na Koroškem. Marsikaj se mora spremeniti. Dokler postavlja FPÖ deželnega glavarja, na Koroškem na bom razstavljal. Svobodnjaška stranka bi se morala spremeniti v dejansko liberalno stranko. Te spremembe pa, mislim, da ne bom doživel.

NT: Kakšno Koroško si želite, da bi se počutili dobro?

Valentin Oman: Koroška bi mi ugajala, če ne bi bilo več problemov med manjšino in večino. To bi morala biti Koroška, kjer bi Slovenci in Nemci živeli v sožitju. Nemcem bi se moralo zdeti popolnoma normalno, da na Koroškem živijo Slovenci. Želim si tudi, da bi se Nemci brez problemov in predsodkov naučili nekaj slovenskih besed, tako da bi bila cela Koroška dejansko dvojezična. V tej Koroški bi se moralo čutiti, da je Slovenec enakopraven in upoštevan. Nenaklonjenost slovenski govorici bi morala izginiti.

Tudi kot umetnik včasih čutim odpor proti slovenski besedi. Mislim, da je nekaj normalnega, če je katalog napisan v obeh deželnih jezikih, v slovensčini in nemščini. Vendar, ko to narediš, si takoj takorekoč eksponent Slovencev in za nekatere pa tudi ekstremist. Če je katalog napisan v nemščini in angleškem jeziku, potem je drugače — tedaj da si odprti.

NT: Kakšni so odnosi med umetniki, ki pripadajo različnim narodnostim?

Valentin Oman: Umetniki so odprti, to pa zato, ker potujejo po svetu. Vsakogar upoštevajo. Umetnik gleda svet bolj odprto

in ne tako ozko kot mnogi na Koroškem. Problemov, ki so bili na Koroškem vedno prisotni, umetniki enostavno ne vidijo, ker so bolj razgledani. Mislim, da so umetniki veseli, če neko deželo odlikujeta dva deželna jezika.

NT: Bi bila odprtost umetnikov lahko model za Koroško?

Valentin Oman: Koroški problem je zato takšen problem, ker se vse, kar se je dogajalo na Koroškem in kar se še dogaja, ocenjuje in gleda skozi politično optiko. Vse se začne pri tem, da v vaseh ni dvojezičnih krajevnih napisov. Nemci se bojijo, da bi s tem, če bi priznali, da je prisoten tudi drugi deželni jezik, imeli nekaj manj, ne pa več. Vse bi bilo nekoliko drugače, če bi na ta problem gledali bolj kulturno. Mnogi bi ugotovili, da so Slovenci obogatitev ter da sta na Koroškem dve kulturi in da je s tem Koroška bogatejša. Dvojezične table so zunanji dokaz, da ima neka konkretna vas tudi slovensko ime. Če se eno ime izpusti, potem se zakoplje del kulture. In prav tu se pojavlja koroška razdvojenost: na eni strani na raznih krajih izkopavajo ostaline rimske kulture, na drugi strani pa kulturo, ki na Koroškem živi sedaj, zasipavajo in ji onemogočajo obstoj.

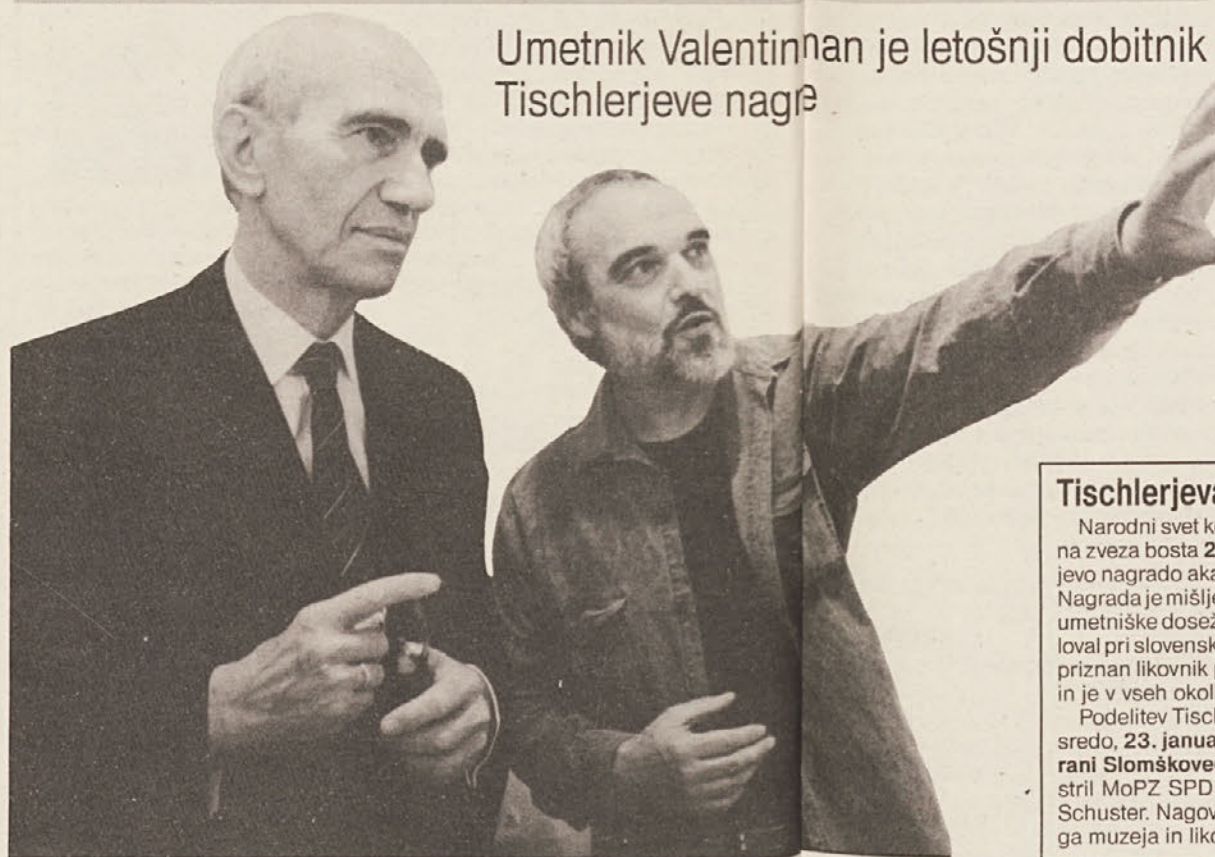
Če bi se politično mišljenje spremenilo v kulturno mišljenje, potem mislim, da bi se na Koroškem marsikaj spremenilo. Da bi bilo to možno, dokazujejo ljudje, ki se ukvarjajo s kulturo in je njihov pogled širši. Vsi ti vidijo, da na Koroškem ne obstaja samo, kar „Heimatdienst“ ljudem polaga v usta kot parolo, ampak imamo opraviti z mnogo večjim bogastvom. „Heimatdienst“ zame ni organizacija, ampak je koroško večinsko mišljenje.

NT: V Sloveniji so bile v preteklem letu prve svobodne volitve ter plebiscit. Kaj mislite o razvoju v Sloveniji?

Valentin Oman: Razvoj me veseli in lepo bi bilo, če bi Slovenci začrtano pot v svobodo tudi izpeljali. Mislim, da bo ta razvoj vplival tudi na Koroško. Tu mislim na mejo, ki bi lahko postala manj ostra. Problem je še vedno samo meja. Mislim, da so meje v Evropi velika neumnost. Komaj se pelješ 100 kilometrov in zopet naletiš na mejo. Sanjam o tem, da nekdanja mej ne bi bilo več.

NT: Kako ocenjujete trenutni položaj slovenske narodne skupnosti na Koroškem?

Koroška — izkopavaje rimske kulture in zasipavanje slovenske

Umetnik Valentinnan je letošnji dobitnik Tischlerjeve nagr

Tischlerjeva nagrada Valentinu Omanu

Narodni svet koroških Slovencev in Kršćanska kulturna zveza bosta 23. januarja 1991 podelila 12. Tischlerjevo nagrado akademskemu slikarju Valentinu Omanu. Nagrada je mišljena kot priznanje Omanu za pomembne umetniške dosežke. Že kot mlad umetnik je Oman sodeloval pri slovenski kulturni reviji Mladje; kot mednarodno priznan likovnik pa je vedno izražal narodno pripadnost in je v vseh okoliščinah branil svojo umetniško vest.

Podelitev Tischlerjeve nagrade Valentinu Omanu bo v sredo, 23. januarja 1991, ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu. Spored bo popestril MoPZ SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč, vodi Aleš Schuster. Nagovor: ravnatelj Slovenskega etnografskega muzeja in likovni kritik dr. Ivan Sedej.

ške Slovence. To je lahko tudi več oseb. Na zunaj mora takšen prostor učinkovati kot parlament. Ta „parlament“ pa ne sme biti dostopen le politikom, ampak dejansko vsem Slovincem. Za to bi bil primeren nekakšen kulturni dom v Celovcu. V tej hiši naj bi imele prostor vse slovenske politične in kulturne organizacije. Da obstaja med Slovenci različno mnenje, je samoumevno; na zunaj pa bi se morali kazati kot ena skupina. Še vedno upam, da bomo prišli do tega kulturnega doma. Takšen kulturni dom bi bil tudi za naše Slovence s podeželja, saj bi se tu srečevali. Sedaj imajo Slovenci v Celovcu toliko različnih prostorov, kamor prihajajo; če pa bi imeli kulturni dom, bi se lahko v tisti hiši srečevali pod eno streho.

NT: Mohorjevi družbi v Celovcu ste poklonili nad 120 slik. Kaj je botrovalo tej odločitvi?

Valentin Oman: Ker Mohorjeva zaenkrat nima prostora, v katerem bi lahko razstavili celotno zbirko, bodo slike visele v različnih prostorih in pisarnah. Če bi v Celovcu obstajal kulturni dom koroških Slovencev, bi bil to zbirko podaril kulturnemu domu. Tega pa koroški Slovenci nimajo. Tam bi bile slike v prostoru, ki bi bil na razpolago vsem koroškim Slovincem.

NT: Sedaj pa še nekaj besed o likovni umetnosti. Vaše slike so abstraktne.

XII. Tischlerjevo nagrado bo 23. januarja 1991 prejel mednarodno znani in priznani umetnik, koroški Slovenec Valentin Oman iz Bekstanja. Valentin Oman je ob svojem umetniškem sporočilu vedno in povsod izražal svojo narodno pripadnost, ter ob različnih priložnostih zavzel tudi stališče do dogajanja v deželi, kjer živita dva naroda. V pogovoru za NAŠ TEDNIK opredeljuje svoje mnenje o razmerah na Koroškem, komentira sožitje med Slovenci in Nemci in trenutni položaj koroških Slovencev; spregovoril je seveda o svojem svobodnem poklicu in umetniškem ustvarjanju ter nazadnje o problemih na meji s sosednjimi državami.

Z Valentinom Omanom se je pogovarjal Vincenc Gotthardt.

Kako bi se sami označili?

Valentin Oman: ... še premalo. Če bi bil bolj abstrakten, bi bil bolj avantgardističen. Današnji čas je čas avatgarde. Pri meni je bilo zmeraj tako, da nisem bil nikdar aktualen. V tem času, ko bi bili drugi divji, sem bil jaz preveč abstrakten; v času, ko je prevladovala abstrakcija, sem bil preveč figuralen. Pri meni se je videla in se vedno vidi nekaj figuralnega; to je morebiti neka konkretnost, ki ne sodi v nobeno umetniško kategorijo. Zaradi tega stojim s svojimi slikami čisto na samem. Kar je aktualnega danes, je popolnoma druga smer. Jaz nisem tako aktualen, da bi bil pomemben.

NT: Kaj bi rekli tistim ljudem, ki pravijo, da v vaših abstraktnih slikah skoraj ničesar ne vidijo? V čem je dragocnost takih likovnih umetnin?

Valentin Oman: V mojih slikah je vedno mogoče kaj videti. Moje slike so prisposode starih sten in starih fresk. Stare freske in zidove pa vidimo vsepov-

sod. Če kdo gleda stare stene in oblake, potem v teh stenah in oblakih zagleda nekaj konkretnega, bodisi glavo ali figuro. Mislim, da tako vidi vsak človek in menim, da je potrebno sliko najprej gledati in nato šele oceniti. Ista je pot v glasbi. Če poslušas popevko, je čisto nekaj drugega, kot če poslušas klasično glasbo. Popevko je lahko poslušati, klasično glasbo pa je potrebno poslušati večkrat. Isto se dogaja pri likovni umetnosti. Umetnost ni prav nič drugega kot način govorice. Če hočeš govorico razumeti, se je moraš tudi naučiti. V preteklosti je umetnik v cerkvah upodobil tisto, kar ljudje niso znali prebrati v bibliji. Te naloge umetnik danes nima več. Danes zna brati skoraj vsak; zato se umetnost tudi razvija v drugo smer. Glasba je že od nekdaj zelo abstraktna. Mozarta danes tudi ni mogoče vprašati, kaj si je mislil, ko je ustvaril to ali ono kompozicijo. Če jo danes slišiš, ti je všeč ali ne ... Poslušati moraš, to pa ne le enkrat, ampak večkrat. Pri slikah je enako.

NT: Kje so začetki Vašega likovnega ustvarjanja in kdaj ste prodali prvo sliko?

Valentin Oman: Za slikanje sem se začel zanimati na Plešivcu. Tam smo imeli zelo dobrega profesorja za umetnost, Hansa Hetzendorferja. Ta nam je iskril veselje do umetnosti. V sedmem razredu gimnazije sem se nato začel vse bolj ukvarjati z umetnostjo; tedaj sem dve slici tudi podaril. Prvo sliko, ki sem jo prodal, je bil oljni motiv Jepe, ki je bil razstavljen v neki trgovini za barve v Beljaku. Za sliko sem dobil 500 šilingov. Po maturi sem šel na akademijo. Dokler sem bil tam, nisem smel prodati nobene slike. Moram pa opozoriti, da akademija ni predpogoj, da kdo postane dober umetnik. Imamo samouke, ki so zelo dobri in so včasih celo boljši kot akademski slikarji. Naj tu omenim samo Hansa Staudacherja. Kot samouk je zelo pomemben in je eden najboljših slikarjev na Koroškem in v Avstriji.

Naj omenim še to, da je na Koroškem v zadnjem času tudi precej mladih umetnikov; to so Januš, Boschitz, Benetik, Vouk in Čertov, da omenim le najvidnejše.

NT: Kakšno je življenje svobodnega umetnika. Ali je resnično, da so umetniške slike

predrage ter da umetnik preveč zasluži?

Valentin Oman: Mišljenje, umetniki mnogo in preveč zaslužijo, je vedno prevladovalo. Že pred leti se je reklo, da ima Oman naročila, ki mu prinašajo milijone. Če jim potem poveš, kakšni milijoni so to, so začudeni. Za leto dni dela na Plešivcu sem dobil 300.000 šilingov. Pomisliti morate, da sem začel kot umetnik leta 1962, ko sem končal akademijo. Brez večjih skrbi živim šele tri leta, kar pa se lahko še vedno spremeni. Sedaj sem tako daleč, da nimam več teh skrbi, kako bom jutri preživel. Imam naročila in vem, da mi za leto 1991 ni potrebno skrbeti. Letos mi zagotavlja življenje delo v Št. Jakobu in v Salzburgu. Pa še nekaj moram omeniti: ljudje prej niso kupovali toliko slik kot v zadnjih petih letih. Danes imajo ljudje že skoraj vse, zato ostane nekaj denarja, s katerim kupujejo tudi slike. Moje cene so v primerjavi s cenami slikarjev v Nemčiji in Ameriki zelo nizke. Hvala Bogu, cene niso tako visoke, kajti drugače bi slaba vest, ki jo še vedno imam, če prodam sliko, bila še večja.

NT: Čeprav vlada med umetniki raznih držav izredno dobro razumevanje, pa se le sliši, da imajo umetniki na mejnih prehodih probleme, ko se odpravljajo na kako razstavo ali se z nje vračajo. Kakšne izkušnje imati Vi?

Valentin Oman: Umetniki imajo na mejah zmeraj probleme. Posebno še tedaj, kadar se ne vrnejo z vsemi slikami in na razstavi kako sliko podarijo. Ob tem nastane toliko problemov, da izgubiš veselje razstavljanja izven meja Avstrije. Zato bi bilo zelo pomembno, da bi politiki v delovni skupnosti Alpe-Jadran res nekaj napravili ter umetnikom tega območja omogočili prestop mej brez problemov. Dokler so meje takšne, kakršne so sedaj, je zame farsa govoriti o prostoru Alpe-Jadran. Politiki hodijo brez problemov čez mejo, ker jih največkrat spremlja policija; vsi drugi, tako tudi umetniki, pa čutijo, da so te meje še vedno take, kot so bile. Ob otvoritvah razstav, kot je na primer INTART, se samo govori, kot da je vse v najboljšem redu. Politikom ni treba prevajati slik! Zato gesla „Alpe-Jadran“ sploh ne morem več slišati.

NT: Hvala lepa za pogovor!

Kulturni stenogram

Kuhner bere v Arhivu
Roberta Musila v Celovcu

Interesna skupnost Avstrijski avtorji in Dežela Koroška — oddelek za kulturo vabi na literarno branje Herberta Kuhnerja v Arhiv Roberta Musila v Celovcu v sredo, 23. januarja 1991, ob 19.30 uri. Prireditelji so se odločili, da bodo vsak mesec z javnim branjem predstavili ironično poezijo, resno prozo, kritična, politična, konzervativna in revolucionarna besedila ter narečno literaturo. „Radi bi začeli pogovor s publiko in upamo, da se bo tudi ona začela pogovarjati z nami, seveda v okviru svobode mnenja, svobode misli in strpnosti. Tako piše na platnicah vabila na literarno branje avstrijsko-ameriškega pisatelja Herberta Kuhnerja. Herbert Kuhner je prevedel tudi vrsto literarnih del koroških avtorjev v angleščino.

Prireditelj ob teh mesečnih branjih publiki ponuja pet knjig imenovanega avtorja in še druge knjige pisateljev in pesnikov. To naj bi spodbudilo, da bi prihajali poslušat koroške avtorje.

Najstarejša koroška založba:
Mohorjeva

Po podtikavanjih v pismih bralcev, ki jih je objavljali neki koroški dnevnik, zdaj tudi znanstveno delo potrjuje, da je Mohorjeva založba najstarejša založba na Koroškem.

Znanstveni izsledki so objavljeni v knjigi „Osterreich-jugoslawische Kulturbeziehungen 1945–1989“, ki jo je napisal Werner Weigl. Izšla je v sozaložbi Verlag der Geschichte und Politik na Dunaju ter R. Oldenbourg Verlag v Münchnu kot 17. zvezek edicije Avstrijskega vzhodno in južnovzhodnega inštituta, katerega znanstveni asistent je dr. Weigl. Študija je nastala na podlagi znanstvenih raziskav in večmesečnih bivanj v Avstriji in Jugoslaviji.

König in Kaufmann:
Tiha je dežela

Dieter Kaufmann in Gunda König gostujeta 22., 23. in 24. januarja v Celovcu. Točneje v Domu umetnikov Celovcu. Omenjene dneve bosta nastopila v Domu umetnikov z Multi-Media-Performance STILL IST DAS LAND ob 20. uri. Na podlagi dramskega besedila Alberta Tisala predstava prikazuje del koroške polpretekle zgodovine. Predstavlja Celovčana Lot-harja Globocnika, ki je leta 1931 pristopil zloglasni NSDAP in je bil zaradi ilegalnega udejstvovanja večkrat obsojen. Globocnik je dal povelje za uboj nešteti Židov. O tem in še o čem govori Kaufmannova in Königova predstava Tiha je dežela. Kaufmann in König sta že julija preteklega leta nastopila v farni cerkvi v Šmihelu z glasbeno meditacijo iz treh tisočletij. Priporočamo mi o raju.

Razstave

Galerija Carinthia na Dunaju bo 22. januarja, ob 19. uri, predstavila risbe Shmuela Saphira na temo „Vrata smrti“. Celovška galerija Carinthia pa trenutno prikazuje slike umetnikov Pope (Portogruaro) in Negri (Libija).

Kulturno društvo Pri Joklnu v svoji galeriji trenutno prikazuje pokrajinske akvarele G. Hescha.

VG

Začetek ni bil težak — prvi literarni forum o ženskem vprašanju

Maja Haderlap,
urednica Mladje

Prvi literarni forum, posvečen temi „ŽENSKA KOT LIK IN USTVARJALKA V SLOVENSKI LITERATURI“, katerega so sredi decembra priredile Slovenska prosvetna zveza na Koroškem, revija MLADJE, DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJEV v Avstriji in centralno DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJEV v Ljubljani v Hiši umetnikov (Künstlerhaus) v Celovcu, je vodila koroška slovenska pesnica in kulturna delavka Maja Haderlap. Ta je bila tudi ena glavnih pobudnic in organizatork omenjene prireditve, ki naj bi nadomestila Obirsko pisateljsko srečanje, katerega pobudnik in vodja je bil pokojni slovenski koroški pesnik Valentin Polanšek.

V uvodnih besedah je Maja Haderlap utemeljila temo literarnega foruma. Posredovala je navzočim, med katerimi so bili tudi moški, upravičen občutek, da so ženske, čeprav predstavljajo več kot polovico človeštva, v tej milijardni srenji še vedno obravnavane kot kaka „manjšina“, saj se sprašujejo po svoji identiteti, ponekod po svetu celo po osnovnih človeških pravicah, da o njihovi zahtevi po enakovrednem partnerstvu z moškim niti ne govorimo.

Kot prva referentka je univ. prof. dr. Helga Glušič razmišljala o „ŽENSKI MED IZPOVEDJO IN UMETNIŠKO KREACIJO“. Predavateljica je med drugim ugotovila, da ima izpoved v svetu ženske tudi kot umetniško dejavnost posebno pomembno vlogo. Ker je za pristop k besedni umetnosti lirika najbolj primerna, je dosegel slovenske ženske poezije na posebno visoki ravni. Žene kot pisateljice se zlasti rade posvečajo življenjepismu (tudi pisanju dnevnika), družin-

skemu in zgodovinskemu romanu. V slovenski književnosti nasploh pa prevladujeta dva dominantna tipa, čeprav pomensko zelo različna in v raznolikih ustvarjalnih soočanjih, to sta LEPA VIDA in KMEČKA MATI. Prva pooseblja navadno tip nemirne, nezveste ženske, polne hrepenenja po lepšem, verjetno tudi lažjem življenju. Obdaja jo neredko sij skrivnostnega in čar pustolovskega. Tip KMEČKE MATERE pa predstavlja dobro, vdano in potrpežljivo žensko, ki se na svoji zemlji bojuje za družino in otroke. Nekaj je tudi meščanskih gospa, ki imajo navadno značajsko slabe lastnosti, in romantično zasanjanih, neživljenjskih grajskih gospodičen. V zadnjem času pa se predvsem pri mlajših avtorjih pojavlja podoba ženske kot erotičnega objekta, neredko degradiranega na spolno celico.

Slovenska književna kritika naj se v prihodnje trudi za še večjo objektivnost ob upoštevanju specifičnosti ženskega pisanja. Predavateljica univ. prof. dr. Glušičeva je svarila pred pojavi, ki pehajo umsko ustvarjanje v geto in se ne trudijo v smislu enakovrednega obravnavanja in v okviru celotne slovenske književnosti. Zaradi obolevosti univerzitetne

asistentke in avtorice Silvije Borovnikove je njeno polemično in duhovito, pa tudi slogovno zanimivo razmišljanje prebrala prof. Marija Smolič. Z ironičnim zornim kotom in upravičeno prizadetostjo je Borovnikova osvetlila prenekatere problematične konkretne danosti in premalo upoštevane težave žene kot take v slovenski družbi, ne le z vidika ustvarjalke ter neprizanesljivo zapisala: „Ob koncu 20. stol. je Slovenija ženi kot človeškemu bitju z ustvarjalno silo še vedno več sli manj sovražno razpoložena, saj ji nihče ne poskuša olajšati neugodnih življenjskih pogojev, pod katerimi ustvarja; še manj se kdo trudi, da bi ji kot individuumu omogočil, da bi lažje razvijala svoj prirojeni ustvarjalni dar. Reči tudi ne moremo, da je za svoje delo ravno tako resno upoštevana in zasluženo nagrajena kot moški književniki.“ Njen referat, ki ga je iz zgoraj omenjenih razlogov naslovlila „SLOVENIJA, MOJA AFRIKA“ je sprožil živahno diskusijo, med katero je Milena Merlakova predstavila tudi „sedem moških zmot — med tri glavne spada moško poudarjanje telesne sile, oz. poudarjanje zunanje aktivnosti, precenjevanje vloge razuma na račun čustvenega življenja — srca, saj ga moški radi označujejo kot sentimentalnost in „babjo stvar“, in zamolčana, v stran potisnjena duša ali notranje življenje. Posledice teh treh elementarnih moških zmot so hude, saj se javijo kot beg pred samim seboj in ta sproža vrsto manj pozitivnih reakcij, na pr. brezobzirno oblastništvo, destruktivne norme in status simbole, kakor tudi v blokado občutke za svobodo, strah pred samostojnostjo, zaviranje lastne ustvarjalnosti in sposobnosti izražanja. In kot zadnja in najhujša posledica treh omenjenih „moških zmot: izguba sposobnosti za ljubezen. Diskusijski prispevek Milene Merlakove je temeljil na mednarodno znani knjigi nemškega psihologa, antropologa in u-

nostnega zgodovinarja dr. Petra Lausterja in bazira na izkušnjah, ki si jih je avtor pridobil v Kölnu, kjer ima svojo prakso za psihološko diagnostiko in posvetovalnico.

Literarni forum se je popoldne nadaljeval z vrsto koreferentk in novih aktualnih diskusij. Originalen in temeljit po svojem analitičnem prijemu je bil prispevek kulturne novinarke in avtorice Alenke Puharjeve, znane po svojih esejih v „NOVI REVIJI“. To pot se je spoprijela s klišejem ženskega lika, ki ga že desetletja goji slovenska likovna umetnost v različnih variantah. Najpogostejše je to podoba ali kip tršate kmečke žene, z ruto na glavi in dokaj trdih, včasih skoraj moških potez, kar bi prišlo zlasti do izražanja, če bi ji sneli ruto. Navadno so jo prikazovali pri rezanju kruha. Alenki Puhar se je posrečilo prisotnim prikazati, da se je za takšnim idealiziranjem ženskega slovenskega lika skrivala pogosto miselnost, ki ni bila tako dobra kot to, kar naj bi predstavljal in kot ga običajno doživljamo.

Med koreferentkami je bila tudi pisateljica Marjeta Novak-Kajzer, ki je pred kratkim zbudila pozornost s svojim četrtim romanom „POSEBNE NEŽNOSTI“. Ta je plastično prikazala svoj način pisanja, ki ga odlikuje lahkotnost izraza in svetovljanske orientacije v izbiri tem, oseb in krajev dogajanja. Za njo je nekaj orientacijskih odlomkov iz eseja Leva Detele „TEMELJI SLOVENSKEGA ŽENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA“, ki je izšel v argentinški literarni reviji „MEDDOB- JE“ leta 1984, v 3/4 številki 20. letnika, posredovala Milena Merlakova in s tem v duhu vseslovenskega kulturnega prostora dopolnila lik slov. ustvarjalke z več ali manj neznanimi imeni in elementi.

Zaključni moto med udeleženci prireditve, za katero se je zanimal tudi avstrijski radio: Začetek ni bil težak. Novi tovrstni forumi so potrebni. Milena Merlak

„Iz jagske torbe pod Peco“

Piše Stanko Kraut

Še sit od „pocukjankov“ jo maham na Home in hočem „klicat“ na Mertovi poseki. Ta je nova, še nezaraščena in zgoraj, kakor nalašč za lov, ne prav visoka bukev, na katero splezam in ki ima kar prav primeren sedež med rogovi. Ko se umirim, začnem na tej preži, ki pa ni preža, „klicat“. Zelo dolgo ni odziva, če ne bi bil lovec, bi gotovo „scagal“. Končno pa le zgoraj menda v Lesjakovi planini med močnimi macesni zalotim rjavi živalci. Z daljnogledom razločim srno in mladiča, ki se nič ne menita za moje milo „klicanje“, ampak se med počas-

tiho kličem. Srnjak se zgane, kakor da se hoče pognati navzdol; toda le stegne glavo in obstane. Le kaj ga, zlodeja, moti? Ozrem se na spodnjo stran poseke in opazim mladega moškega in žensko, ki se sklanjata k tlom in nabirata rdeče „čerice“ (brusnice), ki jih je vse rdeče na poseki.

Če kaj govorita, ni slišati, toda ko se ozrem za „pokom“, ga ni več. Za hudiča, se sam pri sebi jezim — smola je smola! Ko bi bila vsaj stara baba, potem bi se ne jezil tako. Kot lovec se moraš vse mu privaditi, največkrat pa lovski smolil! Kakor že več-

Na Mertovi frati

no hojo le pripaseta skoraj do moje bukke. Vesel in zelo zadovoljen ju opazujem in preneham s svojimi izbranimi melodijami.

Vraga, si mislim, če je „gospod“ v bližini, pride kar sam od sebe k srni. Ne motim se! Na kraju, kjer sta izstopila srna in mladič, se pokaže rdeča lisa. Z optičnim pripomočkom dobro razločim srnjaka, ki obstane na robu in le glavo zdaj pa zdaj pomoli na poseko. Predaleč, predaleč! „Saj pride bliže srni,“ si mislim — ko tako, kakor se mi zdi — že celo dolgo večnost čakam, da ga poželenje po ljubici prižene k njej. Še enkrat prav na

krat, se moram tudi tokrat vdati v usodo in nadalje opazujem mični živalci, ki se paseto okoli moje bukke. Nekaj ju splaši in v lahkih skokih pobegneta na levo v gozd. Zato moj pogled na nabiralca čerice, ki jih imata že dovolj nabranih in gresta ter sedeta za rob tako, da ju od zgoraj ni videti, dočim ju jaz lahko kaj dobro opazujem.

Pojdi, si pravim, če srnjadi ne pustiš v prsku pri miru, pusti vsaj lj . . . Tiho, kot v copatah zlezem z bukke, da me niti vrag ne more opaziti in odidem na drugo in udobnejšo prežo, a tudi tu ne morem dobiti na muho pravega srnjaka.

Andrej Capuder

V Trstu odprtje razstave „Retrospektiva 10 slikarskih tednov v Svečah“

Sveški slikarski teden je obhajal desetletnico. Na sliki Kump (levo) in Mauser-Peternelj.

Po uspešni retrospektivni razstavi z 10 sveških slikarskih tednov, lani septembra v Galeriji Rožek, je SPD KOČNA iz Sveč predstavilo prav ta dela prvič tudi na drugi strani meje, v Trstu.

SPD „Kočna“ in Društvo slovenskih izobražencev v Trstu sta skupno pripravili otvoritev razstave v prostori tržaškega društva na Ulici Donizetti 3. Razstava z naslovom RETROSPEKTIVA 10 SLIKARSKIH TEDNOV v Svečah obsega 33 likovnih del, ki so nastala v okviru slikarskih kolonij v Svečah od leta 1981–1990. Namen teh slikarskih tednov je pove-

zovanje ljudi na kulturnem področju v prostoru Alpe-Jadran. Umetniki so prihajali iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine ter s Koroške, kar je bil tudi povod, da so predstavili izbor del tudi v Trstu, glavnem mestu Furlanije-Juljske krajine. Spomladi želi SPD „Kočna“ predstaviti razstavo tudi v Ljubljani.

Razstavo so odprli v ponedeljek, 7. jan. 1991, v Peterlinovi dvorani na Ulici Donizetti. V imenu Društva slovenskih izobražencev v Trstu je pozdravil navzoče Sergej Pahor. Izrazil je zadovoljstvo, da se predstavi razstava prvič tudi širši publiki na Trža-

škem, saj je že več umetnikov s tega območja sodelovalo v Svečah. Še posebej je pozdravil župana bistrške občine, Huberta Gradeneggerja, ki se je skupno z društveniki Kočne pripeljal k otvoritvi.

Predsednica Kočne Tatjana Feinig je Tržačanom na kratko razložila namen slikarskih tednov ter izrazila veselje, da so se odprtja razstave udeležili tudi Maura Israel, Bogomila Doljak, Mario Palli, Deziderij Švara, Giorgio Valvassori, Adriano Bon, Paolo Cervi in Edi Žerjal — umetnice oz. umetniki, ki so že sodelovali na sveških tednih. Župan občine Bistrice v Rožu je ob pozdravu dejal, da so sveški slikarski tedni prireditve znana daleč naokoli, ki deluje v smislu medsebojnega spoznavanja. Rekel je tudi, da je prepričan, da so manjšine obogatitev za deželo in vez med sosednjimi regijami, ter zaželel razstavi mnogo uspeha.

Moški pevski zbor „Kočna“ se je predstavil publiki s koroškimi pesmi; vmes je Anton Feinig predstavil z diapozitivi domačo vas.

Razstava bo odprta še do 28. januarja 1991, vsak dan od 18. do 20. ure, razen ob nedeljah.

(Naslov: Via Donizetti 3, Trst — Peterlinova dvorana)

„Meje padajo, izgubljajo svoj pomen; človek, ki živi tostran in onstran carinarnic, postaja pomembnejši od ločnic. Koroška pa se še kar naprej atavistično zapira v svoje nacionalne globeli, namesto da bi čvrsto usmerila svoj korak v jutrišnji dan, ki ne bi več razdvajal.“

Reginald Vospernik

Paberki s Celovškega Zvona VIII / 29

„V moji prvi knjigi, ki sem ti jo prinesel, ko si še lahko za silo brala, imaš natakne bankovce, ki so danes manj vredni kakor papir, na katerem so natisnjeni.“

Vinko Ošlak

„Človeku je pri duši, da bi tulil, ko vidiš, da se . . . razprodaja slovenstvo po najnižji možni ceni. In ljudje, ki to počno, lezejo čedalje višje, jutri nam bodo morda že rezali kruh ali krojili usodo . . .“

Alojz Rebula

„Kadar v jeseni vre mošt in postaja vino, pristavlja kmet uho k sodu in ve, kako daleč je stvar. In ko presodi, da je vino zrelo, ga pretoči . . . — Slovenija vre in postaja zrela. Pretočila pa se bo prvič ob novih političnih volitvah, ki bodo dale močnejšo vlado in bolj odgovorno skupščino.“

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 18. jan.
Narodopisna oddaja
(dr. A. Feinig).

SOBOTA, 19. jan.
„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 20. jan.
6.30—7.00 Voščila. —
Duhovna misel (dekan
Kristo Srienec).
18.10—18.30 Dogodki in
odmevi.

PONED., 21. jan
Osnutek za narodni pro-
gram ZSO — pogovor.

TOREK, 22. jan.
Partnerski magazin

SREDA, 23. jan.
Glasbena sredo.
Večerna 21.05—22.00
Zgodovinar Josip Arih
(I. Virnik). — Novoletni
koncert „Danice“ v Šent-
primožu.

ČETRTEK, 24. jan.
Rož — Podjuna —
Zilja

NA TELEVIZIJI

„DOBER DAN, KOROŠKA“,
20. januarja, FS 2, ob 12.25
predvidoma z naslednjimi prispevki:

Plesna moda '91

Dvojezični vrtec Železna Kapla
Pravilno izsekavanje in gojitev
gozdov

Denarna kriza in Koroška

Gimnazijski ples '91

Srečanje lovcev v Tinjah

Mednarodna primerljna smu-
čarska tekma na Šentjanških
Rutah

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB
vabi na
PLES SAK
na pustno soboto
am Faschingsamstag 9.2.1991 ob 20.00

PRI ŠOŠTARJU
v Globasnici / in Globasnitz

Igra ansambel
SPOMIN

**SHOW-PROGRAM
MAGIC FELIX**
Vs prazno vabljeni!
Alle herzlich eingeladen!

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU VABI NA

LUTKOVNO IGRO

„PRAVLJICA O VELIKANU MRAZKU“

Gostuje: Lutkovno gledališče Maribor

v soboto, 19. 1., ob 19. uri v farni dvorani v Železni Kapli. Za otroke in odrasle iz Kaple in Obirske. **Prireditelja:** SPD „Zarja“ v Železni Kapli in SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem

v nedeljo, 20. 1., ob 11. uri v farni dvorani v Selah. **Prireditelj:** KPD „Planina“ v Selah

v nedeljo, 20. 1., ob 16.30 v ORF-teatru v Celovcu. **Prireditelji:** Otroška in mladinska skupina SPD „Radiše“, Mladinska gledališka skupina SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi, Otroški vrtec „Naš otrok“ v Celovcu, Otroški vrtec Slovenskega šolskega društva v Celovcu, Ljudska šola Mohorjeve

Slovensko planinsko društvo, Celovec

R A Z P I S

Tradicionalna mednarodna, ljudska smu-
čarska tekma za „KARAVANŠKEGA
MEDVEDA“ in mladinski slalom za „KEK-
CA“ v nedeljo, 20. 1. 1991

Kraj: Sele-Zgornji Kot (pri Francu)
Start: ob 11. uri (prijava so možne do
pričetka tekme)

Tekmovalci: Vsak, ki je starejši od 10 let!
Potek: na startu tekmovalci vzame smuč
na ramo in se poda po lepo steptani poti. Na
koncu poti (označeno) priprane smuči in se
spusti po celcu, čez prostrane travnike,
nato nazaj proti startu, kjer je končni CILJ.
VZPON + SMUK = REZULTAT!

Posebna turna oprema ni potrebna!
Skupine: I. dekleta 10—15 let, II. fantje
10—15 let, III. ženske 16—30 let, IV. fantje
16—25 let, V. moški 26—40 let, VI. ženske
nad 30 let in moški nad 40 let.

Odlikovanja: V vsaki skupini dobi 1. zlato,
2. srebrno, 3. bronasto medaljo.

Vsi dobitniki zlatih odlikovanj se v posebni
tekmi pomerijo za „medveda“.

Vsi tekmovalci, ki bodo dosegli CILJ, dobijo
spominsko medaljo „karavanškega medve-
da“ in diplomu!

Najboljši dneva bo še posebej nagraden!
Mladinski slalom za „KEKCA“

Tekmovalne skupine: I. dekleta in fantje do
10 let. — II. dekleta in fantje od 11 do 15 let
Odlikovanja: V vsaki skupini dobi 1. „Kek-
ca“, 2. pokal, 3. zlato, 4. srebrno, 5. bronas-
to odličje.

Vsak, ki bo sodeloval pri slalomu, bo dobil
spominsko medaljo „karavanškega medve-
da“ in diplomu.

Startnina: Za „medveda“ šil. 50,— za „Kek-
ca“ šil. 20,—, za mladino od 10 do 15 let, ki
sodeluje na obeh tekmah, je startnina šil.
50,—.

Vsak tekmuje na svojo odgovornost!

LEDINCE

PUSTNI PLES

Čas: v soboto, 26. 1., ob 19.30

Kraj: pri RAUSCHU v Ledincih

Igra: ansambel RUBIN

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“ v
Ločah

Smučarski tečaj v regiji
„Dachstein-Tauern“

Slov. športna zveza vabi na smučarski
tečaj (alpsko smučanje in Snowboard-
ing) na kraj svetovnega prvenstva
1982 v Schladming (Weißbach).

Smučišče: Hauser-Kaibling, Schlad-
ming Planai, Hochwurzen, Reiteralm,
Dachstein.

Termin: 9.—16. 2. 1991 (semestralne
počitnice)

Cene: Za odrasle šil. 2650,—, za otroke
do 12 let šil. 2160,— (sedem polovičnih
penzionov, strokovno šolanje v dopol-
danskih urah).

Člani sindikata javne službe (Gewerk-
schaft Öffentlicher Dienst) z družinami
prejmejo od le-tega podporo v višini
500,— šil. na osebo.

Prijave sprejema Posojilnica Celovec z
naplačilom šil. 1000,— na konto štev.:
1-03.029.113.

Tečaj vodi Danilo Prušnik

CELOVEC

Razstava fotografskega natečaja Slov. pla-
ninskega društva „PLANINA V SLIKI“
Čas: Odprtje razstave v sredo, 23. 1., ob 18.
uri

Kraj: v Mohorjevi knjigarni v Celovcu
Razstava bo odprta do sobote, 9. febr. 1991

ŽIHPOLJE

Kulturno društvo Karavanke iz Žihpolj vabi
na dvojezično EKUMENSKO BOGO-
SLUŽJE, ki bo v četrtek, 24. jan., ob 19. uri
v farni cerkvi na Žihpoljah.

Sv. mašo bosta darovala domači župnik
Česen in vikar, gospa Wal.

OBIRSKO

1. SREČANJE ANSAMBLOV

Alpski klub „Obir“ z Obirskega vabi v nede-
ljo, 20. jan., ob 14. uri v gostilni Podobnik v
Beli na 1. Srečanje ansamblov.

Nastopajo: 2 Spezi, Ansambel „Jožeta Šu-
maha“ iz Slovenije, Trio Pavlič, Carinthia
Trio, Bodental Trio, Obirski vižarji in St. Ulri-
cher Trio.

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

Od petka, 18. januarja, ob 18. ure do
20. januarja, do 13. ure
DUHOVNE VAJE ZA ŽPS, nem.
Vodstvo: Jože Kopeinig in Rupert
Gasser

Od sobote, 19. januarja, ob 9. ure do
nedelje, 20. januarja, do 17. ure
**INTENZIVNI SEMINAR
ZA NARAVNO UREJEVANJE
SPOČETIJ**
(tečaj v treh delih)
Voditelj: dr. Josef Rötzer

Od sobote, 19. januarja, ob 14.30 do
nedelje, 20. januarja, do 16.30
PRIPRAVA NA ZAKON, nem.
Spremlja: Jože Kopeinig
Predavatelji: mati, zdravnik, du-
hovnik

Od nedelje, 20. jan., ob 18. ure do
sobote, 2. febr., ob 13. ure
SOCIALNI SEMINAR ZA ŽENE;
nem.
Spremljata: Lieselotte Wohlge-
nant in Marianne Haidinger
Prireditelj: Kat. soc. akademija
Soprireditelj: Dom v Tinjah

V torek, 22. jan., ob 19.30
Diapredavanje iz serije
„UMETNOST V EVROPI“ —
MÜNCHEN, nem.
Predavatelj: p. Cornelius
Dings SSS

V sredo, 23. jan., ob 19.30
KONCERT
prof. mag. Peter Dominik — na
klavirju

V četrtek, 24. jan., ob 14. do 19. ure
MARMORIRANJE NA SVILO, nem.
Voditeljica: Erika Malle

V četrtek, 24. jan., ob 19.30
Literarni večer — KOROŠKE PES-
NICE IN AVTORICE, nem.
Predavateljica: dr. Helgard Kreig-
her

V nedeljo, 27. jan., ob 19.30
Diapredavanje o katedrali CHAR-
TRIES, nem.
Predavatelj: univ. prof. dr. Wilhelm
Nysen, Köln

V četrtek, 29. jan., ob 19.30
Diapredavanje iz serije „Umetnost
v Evropi“ — DUNAJ, BUDIMPEŠTA
IN PRAGA, nem.
Predavatelj: P. Cornelius Dings SSS

V četrtek, 31. jan., ob 19.30
Edith Stein — filozofinja — karmeli-
čanka — mučenka (1891—1942),
nem.
Predavateljica: univ. prof. dr. Han-
na-Barbara Gerl-Falkovitz

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi Stingler, Franc Wakounig, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28-0.

Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Blonjarjeva 8, 81000 Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.

Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 450,— Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta), posamezna številka 8,— šil. (10,— Din.).

VPISOVANJE

v DVOJEZIČNO VIŠJO IN SREDNJO ŠOLO ZA GO-
SPODARSKO POKLICE zavoda šolskih sester v Šent-
petru pri Šentjakobu v Rožu

je od 11. do 28. februarja 1991.

Izobraževalne možnosti: 1-letna Gospodinjstva šola, 5-letna
višja šola za gospodarske poklice

Pogoji za sprejem: zaključena 8. šolska stopnja in osnovno
znanje obeh deželnih jezikov. Za sprejem v Višjo šolo za go-
spodarske poklice pa še uspešno opravljen sprejemni izpit,
ki bo na šoli 3. julija 1991.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti, ali po te-
lefonu.

Tiskovine za prijavo so na razpolago v šolski pisarni ali pa
pri poklicnem svetovalcu na šoli. Izpolnjene formulare oddaj-
te najkasneje do 28. februarja 1991. Priložite originalno pollet-
no šolsko obvestilo ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Financiranje: Vsi učenci so deležni istih državnih podpor, kot
na vseh tovrstnih drugih šolah.

Zaželeno podrobnejše informacije Vam vsak čas posreduje
vodstvo šole.

Naslov:

Višja šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester
Šentpetr 25

A-9184 Šentjakob v Rožu, tel. 0 42 53 / 343

Vodstvo šole

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Mikschalle 4, 9020 Klagenfurt / Celovec, tel. 04 63 / 32 3 85

obvešča in vabi vse ljubitelje slovenske knjige, da so knjige,
ki so objavljene za bralno značko v šolskem letu 1990/91, na
razpolago in dosegljive v knjižnici.

Slovenska študijska knjižnica letos že 14. vabi in organizira ak-
cijo „Bralne značke“ z slovenskimi prosvetnimi društvi, z Mla-
dinskimi in Modestovim domom in Slovensko gimnazijo!

Potek dela

Organizatorji in mentorji BZ (bralne značke) skušajo navdušiti
čim več mladine za akcijo BZ.

Organizatorji in mentorji za določeno skupino bralcev določijo
čtivo. (Za nas je Slovenska študijska knjižnica izbrala čtivo na
osnovi predlogov s strani Zveze bralnih značk Slovenije.)

Nato se v šolah, v knjižnicah, domovih in društvenih prostorih
objavijo sezname najboljših mladinskih knjig. Knjige so
razvrščene po starostni stopnji in bralec ima možnost zbirati
knjige. Prebrati mora vsaj 5 knjig. O prebranih knjigah se
lahko pogovori z mentorjem.

Prijava je prostovoljna!

Ko smo delo opravili, mladim bralcem na svečanosti podelimo
značke in knjižne nagrade. Na zaključno podelitev po
možnosti povabimo tudi pisatelje, ki berejo iz svojih del ter pri-
povedujejo o svojem življenju in delu.

Vsak udeleženec akcije naj si izbere iz določenega čtiva naj-
manj 5 knjig, katere (po navadi) med šolskim letom prebere.

KMEČKO IZOBRAŽEVALNA
SKUPNOST
9121 TINJE (04239 / 3838)

od ponedeljka, 18., do
srede, 20. februarja '91

Tečaj za agrarno
ekologijo

Agrarna ekologija je za kmetice in kmete
bodočnosti, za tiste, ki s svojim najvaž-
nejšim obrtnim sredstvom — torej z
zemljo ravna zelo skrbno, previdno in
odgovorno.

Agrarna ekologija nam ne predpostavi
vprašanje takojšnje in dokončne odločit-
ve, temveč nam da možnost izvrševati
korak za korakom.

Agrarni ekološki (agrar — kmetijski,
ekologija — okolje) tečaj v Kat. domu
prosvete v Tinjah, katerega soprireditelji
so Kat. podeželska mladina, Kmečka
izobraževalna skupnost (KIS), Podežel-
ska mladina, Kmečka iniciativa Podjuna
in Kmečka zbornica, je navdušil vse
navzoče udeležence in udeležence.

Tečaj je razdeljen na štiri enote. Vsak
posamezni tečaj predstavlja zaključeno
enoto, zato je za Vas/Tebe še možno se
udeležiti drugega seminarja.

V drugem sporedu bomo obravnavali
sledenjo vsebino:

- pridelovanje poljščin — izbrana po-
glavlja
- prehrana rastlin — gnojenje
- ekološko usmerjeno kmetijsko go-
spodarjenje

Prispevek: šil. 600,— (vključno podlag
in bivanja); šil. 500,— (vključno podlag,
brez bivanja)

Prijave: KIS, tel.: 04239/3838, KJL —
Johannes Tomic, tel.: 04236/2101, SK
— Franc Wutte, tel.: 04230/692
do 30. januarja 1991

Narava nam nudi pisan svet barv,
katerih harmonijo želimo zajeti in
poizkusiti na dragoceni ovčji volni.
Poizkusite, ne da bi škodovali nara-
vi. Prepoznamo dragocenost naših
izdelkov in bodimo kreativni!

Izdelovanje polsta in
barvanje ovčje volne z
rastlinskimi barvili

Predavateljci: Maria Fröhlich, kmeti-
ca, Štajerska, Maria Karl, gospodinja,
Štajerska

Čas: ponedeljek, 28. januarja 1991, od
9. do 17. ure

Kraj: Dom v Tinjah

Prispevek: šil. 270,— (za organizacijo
in material), šil. 75,— za južno
S seboj prinesite: predpasnik in pisal-
no orodje

Prijavite se najkasneje do 21. januarja
na KIS: telefon 04239/3838 ali
0463/382438.

Ovčjo volno je enostavno pridelovati in
predelovati; okolju je zelo prilagodljiva,
saj jo lahko vsak čas na novo pre-
delamo.

Predelava ovčje volne v kmetijstvu je za-
nimiva:

1. precej prispeva k dvigu življenjske
kvalitete. Volna ni občutljiva na nesna-
go, obdrži skrajno telesno toploto in
prepreči prodor mraza od zunaj, nadalje
izravna temperaturo, diha in uravna
vlago. Te prednosti ne opažamo samo
pri oblekah, temveč tudi pri pravih volne-
nih preprogah, ki znatno izboljšujejo
klimo prostorov.

2. je prava alternativa dophodkov, ki pri-
pomore k finančnemu izboljšanju kme-
tskega obrata. Ljudje se namreč vedno
bolj zavedajo in cenijo zdrave prednosti
izdelkov iz ovčje volne.

PISMA BRALCEV

Spoštovani!

Ob veliki povodnji, ki je prizadela ne-
katere slovenske kraje, je bila prizadeta
tudi naša občina. Nekoliko smo bili že v
skrbah, da so nekateri na našo občino
Škofja Loka le preveč pozabili. Hvaležni
smo, da ste se Vi spomnili na nas. Veliko
je bilo poplavljenih, veliko jih je prizade-
la huda škoda. Na razne načine smo
skušali pomagati, veliko pa so domačini
naredili sami. Najhuje je bilo v Davči,
kjer je bilo uničene več kilometrov
ceste.

Pota in ceste do posameznih domov
pa so še v veliko primerih ostale sedaj
pod snegom neurejene.

Gospodar Tine Kejžar je cesto do
bližnje trgovine, cerkve in manjše tovar-
ne s sodelovanjem sovaščanov popravil
že do snega, tako da je prevozna. Čaka
pa ga še veliko dela.

Oba podpisana se Slovencem na
Koroškem prav prirčno zahvaljujemo za
izkazano razumevanje in velik dar za
našega Tineta Kejžarja (po domače
Krivca). Hkrati pa vabiva, da pridete v
Škofjo Loko (Poljanska c. 2) na občino
in da Vam pokažemo, kako je bila po-
trebna pomoči prav ta družina.

Tudi v imenu te družine se Vam prav
prirčno zahvaljujemo.

Skupščina občine Škofja Loka
Predsednik izvršnega sveta
Vincencij Demšar
Predsednik občinske skupščine
Peter Hawlina

K aktualni debati o KOKS

Kakor smo se veselili skupnega za-
stopstva koroških Slovencev v KOKS,
tako moram, žal, ugotoviti, da so nejas-
nosti, ki so prisotne že od vsega
začetka, povzročile le nadaljnji razid
različnih narodnostnih in kulturnih ter
prosvetnih ustanov, ki delujejo na
področju osveščanja in utrjevanja na-
rodne zavesti.

Od vsega začetka ni bilo jasno, kdo
naj se do kdaj in pod kakšnimi pogoji
vključi v KOKS. Prav tako ni povsem
znano, ali je KOKS zgolj politično za-
stopstvo ali pa ureja tudi kulturne, pro-
svetne in izobraževalne potrebe koroških

Slovencev. To vprašanje je še posebej
aktualno predvsem takrat, ko KOKS
sklepa o proračunu in razdeljuje denar-
no pomoč Slovenije za politične, kultur-
ne izobraževalne namene koroških Slo-
vencev.

Nikakor se ne morem strinjati, da se
dodeljuje finančna pomoč, ne da bi bili
znani pogoji in kriteriji za delitev.

Nekateri hočejo „cerkvene ustanove“
izključiti iz kroga tistih, ki so upravičeni
do finančne podpore. Tu ne mislim na
ustanove šolskih sester in ne na Mohor-
jevo, ki so bile in so tudi sedaj pomemb-
ne narodnostne izobraževalne ustanove
ter bistveni sestavni del življenja koro-
ških Slovencev.

Rad bi pojasnil in razložil le zmotna
mnenja o Domu v Tinjah, ki je sicer last
Sodalitete, a nikakor ni „cerkvena usta-
nova“, temveč samostojna institucija z
lastno finančno odgovornostjo. Tako
gradnja kakor tudi vzdrževanje te naše
izobraževalne ustanove nista bili in tudi
sedaj nista mogoči brez stalne podpore
duhovnikov Sodalitete, brez radodarnih
prispevkov slovenskih rojakin in roja-
kov in brez subvencij, za katere moramo
vsako leto znova prositi na različnih
mestih.

Dom v Tinjah pa je s svojim raznolikim
in pestrim programom na kulturno-
političnem in izobraževalno-prosvetnem
področju, prav gotovo posebno v zad-
njih letih, močno sooblikoval narodno
zavest koroških Slovencev in kot hiša
dialoga bistveno prispeval k zblizevanju
in plodnejšemu sodelovanju obeh na-
rodnostnih skupin na Koroškem.

Dom v Tinjah pričakuje od KOKS vsaj
toliko upoštevanja in priznanja za svoje
delovanje na področju narodne biti na
Koroškem, kolikor je zakoreninjen v za-
vesti koroških Slovencev.

S prirčnimi pozdravi za Dom v Tinjah
Jože Kopeinog

KSŠŠG odgovarja

Nedavno je bil v časopisju Klub slo-
venskih študent in študentov iz Gradca
deležen neutemeljenih napadov Delov-
ne skupine Slovenskih mladinskih orga-

nizacij in Kluba slovenskih študentov in
študentk z Dunaja. Razlog teh napadov
je bilo naše stališče do obeh Koksov in
morda tudi naši pomisleki v zvezi z
odločanjem v SMO, ki smo jih objavili v
resoluciji konec novembra.

KSŠŠD označuje naše argumente in
pomisleke kot prazne izgovore in nam
celo podtika, da uporabljamo stali-
nistične metode. Dragi Dunajčani, pred-
lagamo Vam, da se v prihodnje seznanite
s pomenom besed, preden jih spravi-
te na papir.

Domenili smo se, da v skupni izjavi
prekličemo hude in nepravilne besede,
ki so padle na obeh straneh. Zaradi vaše
brezbriznosti v zvezi s to zadevo Vam kot
prvi ponudimo roko sprave. Oproščamo
se za „svetniški sijaj“, ki smo ga Vam na-
deli. Zavedamo se, da ta izraz ni bil ume-
sten. Na drugi strani pa od Vas
pričakujemo, da tudi Vi, kakor smo se
dogovorili, javno prekličete žalitve, po-
sebnost malomeščanstvo, stalinizem in
bojazen.

Iskreno pa si želimo plodnega sodelo-
vanja z Vami.

Še bolj nas je prizadelo pismo funk-
cionarjev SMO. Hanzej Sticker, Milan
Piko in Zalka Kuchling nam prisojajo
naivno revolucionarnost, „v kateri bomo
slej ko prej utočili“. Očitek, da se v
našem časopisju vrstijo pornografske
slike, ki baje dokazujejo našo naivno re-
volucionarnost, moramo pojasniti. Drži,
da smo nekajkrat objavili slike nagih
žensk in moških — toda nikoli v naivno
revolucionarnem smislu, kakor Vi to
imenujete, temveč vedno kot metaforo.
Slike so imele v zvezi z njihovo uporabo
vedno globoko izpoved.

Pri neinformiranem bralcu Vaša izjava
vzbuja vtis, da je KSŠŠG drhal zdivjanih
študent in študentov.

Dragi zastopniki SMO, kar ste napisa-
li, nas je hudo žalilo. S takimi izjavami
nam Vi kot funkcionarji SMO, v imenu
vseh včlanjenih organizacij, onemogo-
čate zblizevanje.

Pričakujemo pojasnilo Vaših čudnih
teorij. Kar pa se tiče sodelovanja, še ni-
koli nismo trdili, da ga odklanjamo. Z
vsemi obstoječimi mladinskimi organi-
zacijami želimo sodelovati na smiselnih
področjih.

KSŠŠG

**Društvo SLOVENSKI
ZNANSTVENI INŠTITUT**

išče

sodelavca/sodelavko

Kvalifikacija: srednja ali visoka
Pogoji: obvladavanje obeh deželnih jezikov ter enega tujega jezika; pripravljenost za nadaljnje izpopolnjevanje na področju vodenja in upravljanja dokumentacijskih fondov, sodelovanje z dokumentacijskimi oddelki sorodnih institutov in sodelovanje pri raziskovalnih projektih.

**Knjigarna DRAVA —
Naša knjiga**

išče za knjigotržištvu

vajenca / vajenko

in / ali

pomočnika/pomočnico

in / ali

knjigotržca/knjigotržko

Pogoj: znanje slovenskega in nemškega jezika. Oglasite se po telefonu 04 63 / 55 4 64 ali osebno v knjigarni Naša knjiga, Pavličeva 5—7, Celovec

PRODAM4 breje krave in
4 nebreje jenice.

Urank (0 42 21) 23 2 22

IŠČEMO**mladega računalniškega tehnika**

Pogoji: zaključen vojaški rok ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Interesenti naj se javijo pri firmi: FERROIMPEX, Ges. m. b. H., 9162 Struga/Strau 72; telefon (0 42 27) 38 80

Zobozdravnik**dr. MIHAEL WEBER**Celovec, Sariastraže 9,
telefon 50 5 90**išče**za pomoč v ordinaciji
vestno in zanesljivo dekle,

ki bi se želela izučiti za asistentko v tej stroki.

Čimprej se javite na gornji naslov.

Ugodno PRODAM HIŠO

z 2 ha obdelovalne površine in z 1,5 ha gozda na lepem mestu blizu Celja.

Kogar zanima, naj se javi na uredništvu NT pod šifro „Dom“.

ALPINIST TOMO ČESEN PRIDE V CELOVEC**Multimedialna predstava in pogovor o pohodu alpinista na Lohtse**

Tomo Česen, znani slovenski alpinist, je aprila 1990 postavil pomemben mejnik v zgodovini alpinizma, ko je prvi preplezal južno steno Lhotseja, že pred poldrugim desetletjem razglašene za „problem leta 2000“. Lhotse je točka, kjer se združijo črte zgodovine Himalaje, zgodovine svetovnega alpinizma, zgodovine slovenskega alpinizma in „zgodovine“ Toma Česna samega.

Še niso preplezane vse stene himalajskega gorovja, a vzpon na Lhotse je prav gotovo tako pomemben pojem kot je bil vzpon na Everest, ali svojčas na Matterhorn.

Vzpon na Lhotse je bil problematičen predvsem zaradi višine (8516 m), zaradi redkega zraka in zato, ker se je Česen vzpenjal v skrajnih razmerah po strmih stenah kot posameznik. Sanje,

katere imajo številni alpinisti, je uresničil Tomo Česen in je s tem postavil pomemben mejnik v zgodovini slovenskega in tudi svetovnega alpinizma.

Lhotse je četrti najvišji vrh na svetu, ki je bil dolgo dosegljiv le z ene smeri, in sicer prek zahodne stene, kjer so leta 1956 opravili prvi pristop Švicarji. Po tej

steni je do danes osvojilo vrh Lhotseja 53 alpinistov.

Eden največjih problemov pa je vedno bila južna stena, ki je bila deležna številnih naskokov najboljših alpinistov sveta, od Japoncev do Italijanov. Toda vsi ti alpinisti so svoje misli zelo hitro opustili že v srednjem delu stene. Spomladi leta 1990 je pod steno prišel Tomo Česen, ki je po aklimatizaciji v jugovzhodnem grebenu Lhotseja vstopil v centralni del južne stene. Celoten vzpon in sestop je trajal 62 ur in tako je bila južna stena Lhotseja prvič v zgodovini preplezana. Ta vzpon je alpinistični svet označil za enega največjih mejnikov alpinizma sploh.

Multimedialna predstava in pogovor o pohodu na Lhotse bo v četrtek, 24. januarja 1991, ob 19.30 uri v Modestovem domu v Celovcu.

„Otroške sanje se uresničile!“

Že v zadnji številki Našega tednika smo poročali, da bo vratar Milan Oraže vigredi igral v I. zvezni ligi za FC Tirol. Oba kluba sta se domenila za posojilno pogodbo, ki velja za vigredno sezono 1991. Milan se je leta 1989 iz Sel priselil k SAK; že leto prej pa je z Dalanovičem treniral pri SAK. Nato je zelo uspešno branil za SAK in tudi za koroško amatersko reprezentanco. Milan je trenutno z FC Tirol na 14-dnevnih pripravah v Španiji, kjer bo prvič užival trening znamenitega Happela.

AKTUALNI INTERVJU

Naš tednik: Ko se je prvič razbilo pogajanje s FC Tirol, si bil nekoliko razočaran. Vsi so nato računali, da boš vigredi zopet igral za SAK. Ali si sam še računal na preselitev k Tirolu?

Milan Oraže: Odkrito povem, da s prestopom nisem več računal. Na

tiho sem pa vendar le upal, kajti vedel sem, da bo Lindenberger verjetno zapustil klub in da se bo mesto za golmana sprostilo. Da je nato prestop tako hitro in zadovoljivo stekel, me je najbolj presenetilo.

Naš tednik: Ali so se tvoje sanje uresničile?

Milan Oraže: Ko sem se leta 1989 priselil k SAK, sem bil že zelo zadovoljen. Da sem nato izrinil mojega trenerja Dalanoviča iz prvega moštva, je bila zame že mala senzacija. Da bom pa enkrat član prvoligaša FC Tirol, pa je trenutno moj največji športni uspeh. Moram reči, da so se moje otroške sanje uresničile.

Naš tednik: Trenutno si prvi koroški Slovenec, ki bo igral nogomet v prvi zvezni ligi, in sicer pri klubu, ki je večkratni avstrijski prvak, trenira pa ga najbolj uspešen trener sveta Ernst Happel. Ali si ponosen, da si prvi slovenski nogometaš, ki mu je uspel skok v 1. zvezno ligo?

Milan Oraže: Seveda sem ponosen! Sem pa tudi mnenja, da z de-

Semikontaktkarate:**Milan Hribernik na evropsko prvenstvo**

3. februarja se bo Milan Hribernik kot član avstrijske reprezentance udeležil evropskega prvenstva v Zürichu. Milan, ki je leta 1990 osvojil odličje avstrijskega prvaka, se že zelo zbrano in intenzivno pripravlja na pomemben dogodek.

S karatejem se je pričel ukvarjati leta 1984 in takoj dosegel uspehe. Poleg koroških naslovov je zbiral tudi avstrijske. Največji uspeh v svoji karieri pa je 5. mesto na Svetovnem prvenstvu leta 1989. Letos na evropskem prvenstvu vseh kategorij nad 70 kg želi doseči mesto med najboljšimi. Milan je član celovškega Allstyle kluba, namerava pa ustanoviti svoj klub na Radišah. Sam trenira mlade karateiste z Radiš, ki so že zelo uspešni. Ker z mladimi samostojno trenira v kulturnem domu na Radišah, je mnenja, da bi bilo umestno ustanoviti lasten klub; sam pa bi rade volje še naprej vodil treninge.

Na tem mestu želimo Milanu veliko uspeha na evropskem prvenstvu v Švici!

Naš tednik: Kako ocenjuješ trenerja Happela?

Milan Oraže: Sicer še nisem z njim govoril, vendar vtis, ki sem ga dobil na turnirju v Stuttgartu, je bil zelo zanimiv. Če te Happel ostro pogleda, misliš, da ti vtisne trn v glavo. Brez dvoma je Happel neprimerjalna osebnost in zato ga tudi težko opišem.

Naš tednik: Kakšen je tvoj cilj, ki bi ga na Tirolskem rad dosegel?

Milan Oraže: Najprej se moram vživeti v moštvo, kajti pomembno se mi zdi, da mi soigralci zaupajo. Nato pa bi rad postal standardni golman. Da bo za doseg tega cilja potrebno veliko truda, mi je jasno; trenutni standardni golman Hass-

lom in trudom lahko kaj podobnega dosežejo tudi drugi slovenski nogometaši.

ler je v dobri formi in ga bo le težko izpodrinili.

Naš tednik: V Stuttgartu ste igrali turnir v dvorani. Kako te je moštvo sprejelo?

Milan Oraže: Moštvo me je sprejelo presenetljivo dobro. Najbolje seveda igralci, ki sem jih že poznal. To v prvi vrsti Gussnig in Russ, prav tako tudi legionar Daneke, s katerim sem si v Stuttgartu delil sobo.

Naš tednik: Z Dalanovičem si več kot dve leti intenzivno treniral. Bi lahko rekel, da je on oče tvojih uspehov?

Milan Oraže: Ko sem začel trenirati z Dalanovičem, sem bil takoj prepričan, da bo delo z njim rodovitno. Na tem mestu bi se velikemu golmanu in trenerju Dalanoviču iskreno zahvalil za njegovo angažiranost in trud. Dalanovič tudi za Preschernu in Leitgeba predstavlja zagotovilo za kvalitetne treninge in uspehe. Preschernu in Leitgebu na tem mestu želim vse najboljše in čim manj golov.

Naš tednik: Želimo ti mnogo uspehov pri FC Tirol.

KAJ PRAVI LJUBIŠA DALANOVIČ?

„Že nekaj mesecev sem vedel, da bo Milan vigredi zapustil SAK. Da je podpisal za Tirol, zame ni senzacija. Pot do prvega moštva pa bo še zelo trda; sem prepričan, da se bo slej ko prej uveljavil. Glede na talent in sposobnosti bi moral takoj igrati v prvem moštvu. Po mojem mnenju je Oraže trenutno najbolj perspektiven golman Koroške, če ne Avstrije. Z zbranim in mirnim delom na Tirolskem bo to tudi dokazal.“

**• Koroško prvenstvo skakalcev:
Peter Rausch koroški prvak**

Na novi skakalnici v Podnu se je udeležilo koroškega prvenstva le skromno število skakalcev. Vrh tega se je tekmovalje odvijalo na zelo nizki ravni, saj se najboljši skakalci Koroške niso udeležili prvenstva. Raje so skakali na turneji Alpe-Jadran, ki se je istočasno odvijala v Planici.

Čeprav so manjkali najboljši, so mladi skakalci Zahomca osvojili vrsto dobrih izidov. Pri mladincih II je Zahomčan Peter Rausch osvojil prvo mesto in s tem postal koroški prvak v svojem letniku. Drugi Zahomčani, ki so prav tako dosegli prva mesta, pa na žalost niso dobili priznanja koroškega prvaka, kajti v vsakem letniku morajo tekmovali najmanj trije skakalci, da podelijo priznanje. Tako na primer Martin Wiegeler oziroma Hannes Frank nista prejela najvišjega odličja.

Šolarji I: 2. Werner Müller (Zahomc); **šolarji II:** 2. Robert Moser (Zahomc); **mladinci I:** 2. in koroški prvak Michael Angermann (Celovec), 2. Thomas Kuglitsch (Zahomc); **mladinci II:** 1. in koroški prvak v svojem letniku Peter Rausch (Zahomc), 3. Niko Zwitter (Zahomc); **juniorji:** 1. Hannes Frank (Zahomc); **splošni razred:** 1. Martin Wiegeler (Zahomc).

Na II. skakalni turneji Alpe-Jadran v okviru evropskega pokala se je od Zahomčanov zadovoljivo uvrstil le **Christian Moser**. Turneja treh skakalnic (Saalfelden, Ruhpolding in Planica) je bila sicer v avstrijskih rokah, vendar so tokrat skakalci iz Zahomca dosegali le skromne rezultate. **Franci Wiegeler** je sicer začel turnejo z odličnim 6. mestom, vendar je na zadnji preizkušnji v Planici napravil visoko uvrstitev v skupnem seštevku. Prav tako je mladi Moser napravil visoko uvrstitev v Ruhpoldingu; kljub temu je v skupnem seštevku zasedel 15. mesto. Zmagovalec turneje je bil Avstrijec Neuländtner, ki vodi tudi v evropskem pokalu.

• Smučanje — Šentjanž: Tudi mladi upi že uspešno tekmujejo!

Mnogo tekmovalcev je bilo na startu smučarskega veleslaloma mlade generacije na Simonhöhe in v Heiligenblutu pretekli konec tedna.

Da so otroci Šentjanža dobro pripravljeni, je povsem dokazala 10-letna **Andrea Kruschitz**, ki je v Heiligenblutu dosegla najvišje odličje; dan poprej na Simonhöhe pa je bila druga. Tudi **Brigitta Esel** je dobro izpeljala veleslalomsko progo ter uvrstila na 5. in 6. mesto.

Pri fantih se je le **Martin Sleik** visoko uvrstil. V Heiligenblutu je prismočal drugo mesto, na Simonhöhe pa peto.

Mladi smučarji Šentjanža (10 let) tehnično dobro vozijo in so zato po mnenju trenerja Užnika zagotovilo za uspehe v bodočnosti.

Šolarji: Na Koroškem že nekaj let uspešno organizirajo serijo smučarskih tekmovalnih šolarjev za Raiffeisencup. Na programu je dvanajst tekmovalj, razporejenih čez celo zimsko sezono. Serija obsega pet slalomov, pet veleslalomov in dva superveleslaloma. Tokrat je bil na programu drugi veleslalom v Laasu, kjer je cel dan precej snežilo. Na zelo dolgi in mehki progi se tekmovalci Šentjanža niso dobro znašli, kajti navajeni so trde in ledene proge. Kljub temu je **Dunja Jamnik** pri šolarjih II dobro izvozila progo in zasedla 4. mesto. V svojem letniku pa je bila druga. Tudi **Danijel Užnik** je v svojem letniku uspel zasedeti drugo mesto; za las hitrejši je bil le njegov tekmeč s spodnje Koroške Schönfelder, ki je član kluba SC Peca.

Rezultati: šolarke I: 5. Tatjana Zablatnik, 7. Karin Kruschitz. II: Dunja Jamnik (v svojem letniku 2.); **šolarji I:** 7. Danijel Kropivnik, II. 5. Danijel Užnik (v svojem letniku 2.) — vsi Šentjanž.

V soboto, ob 14.30 uri, organizira športno društvo Šentjanž na Šentjanskih Rutah mednarodno primerjalno smučarsko tekmovalje šolarjev. Tekmovalja se bodo udeležili smučarji iz Avstrije, Slovenije ter Južne Tirolske. Gledalci so prisrčno vabljeni!

• Odbojka: V derbiju je zmagalo I. moštvo**SKAD II — SKAD I 0:3 (5:15, 2:15, 0:15)**

Pri SKAD I je zopet igral legionar Boris Skudnik, katerega je trener pustil igrati le 1 set. V 2. in 3. setu je Dob I igral zelo složno in drugi ekipi pustil samo dve točki. V taki formi zdaj prva ekipa že težko čaka na povratno tekmo proti Wolfsbergu, v soboto, 26. januarja, ob 20. uri, v glavni šoli v Pliberku. Wolfsberg do zdaj še ni izgubil tekme in vodi z 2 točkami prednosti pred Dobom.

Ženske preveč nervozne**SKAD — Wolfsberg 0:3 (7:15, 8:15, 6:15)**

Ženska ekipa SK Zadruga Aich-Dob je doživela prvi poraz. Proti nasprotniku iz Wolfsberga so dekleta iz Doba igrala preveč nervozno in tako niso pokazale forme, kot proti drugim nasprotnicam. Pri tej gladki zmagi Wolfsberžank se je videlo, da imajo dekleta veliko izkušenj, kajti igranje so že tudi v regionalni ligi.

Po tekmi pa dekleta Doba niso obupala; spoznale so, da imajo z intenzivnim treningom in z malo sreče tudi proti Wolfsbergu možnost zmagati.

Akcija NAŠEGA TEDNIKA in NEDELJE 25.000,- za Slovenski dom na VIŠARJAH

Župnik Vinko Žakelj, izseljeniški duhovnik v Belgiji, je na Višarjah v Italiji, na stičišču slovenske, germanske in romanske kulture, kupil hišo. Ta sedaj služi Slovincem s celega sveta kot dom. Že nekaj mesecev ima ta hiša naziv **Slovenski dom srečanja** na Višarjah. Da je ta projekt Vinka Žaklja povezan s stroški, ni potrebno posebej omenjati. Zato sta se jeseni, po „Romanju treh dežel na Višarjah“, NAŠ TEDNIK in NEDELJA odločila za skupno akcijo in zaprosila svoje bralce, da prispevajo k temu projektu. Na skupnem računu konta se je za Slovenski dom na Višarjah nabralo 25.000,— šilingov. Oba časopisa sta zbrani denar nakazala Vinku Žaklju, ki se za dar iskreno zahvaljuje.

V pogovoru za Naš tednik je Vinko Žakelj dejal, da je Slovenski dom na Višarjah „del slovenske infrastrukture, ki je za naš razvoj nujno potrebna. V njem naj se srečujejo ljudje z vseh vetrov.“ Prispevki za dom bodo še potrebni. Do sedaj je odplačana polovica kredita, ki ga je bilo potrebno najeti za odkup.

**Svoj dar lahko nakažete na
Zvezo slovenskih zadrug,
številka konta: 30.086.466.**

Vinko Žakelj je obiskal NT.
Vsem darovalcem
se iskreno
zahvaljuje.

Iz drugih časopisov

Revija za Slovence po svetu „Rodna gruda“ objavila reportažo s Koroške

Trikrat okoli knežjega kamna in v Sele

Avtorica reportažnega zapisa o Koroški Darinka Kladnik se je najprej ozrla v preteklost in začela svoje potovanje po Koroški pri knežjem kamnu. Svoj zapis pa zaključuje v Selah, kjer se je srečala tudi z ljudsko umetnico Marico Čertov, ki slika na steklo. Marica iz Srednjega Kota v Selah je mati treh sinov, Hanzija, Nantija in Valentina, ki je po njej podedovala tudi umetniško žilico. O Selah je v tej reportaži zapisano: „Redki, ki zaidejo tako visoko, so poplačani s spokojnostjo in lepoto narave.“

Prešernova ZDRAVLJICA slovenska himna

Živé naj vsi narodi . . .

Koroški zbori so v preteklih letih ob slovesnejših prilikah vedno znova peli tudi Zdravljico, ki jo je napisal naš največji slovenski pesnik France Prešeren, uglasbil pa jo je Stanko Premrl. Zaradi njene priljubljenosti in vsebinske izpovedi je politično zastopstvo Slovenije leta 1989 Prešernovo Zdravljico proglasilo za slovensko himno.

Nekaj mesecev pozneje, sredi leta 1990, je bilo z Zakonom o himni republike Slovenije določeno, da je slovenska himna sedma kitica Prešernove Zdravljice.

SLOVENSKA HIMNA

ZDRAVLJICA
(France Prešeren)

*Živé naj vsi naródi,
ki hrepené dočakat dan,
da koder sonce hodi,
prepír iz sveta bo
pregnan,
da rojak prost bo vsak,
ne vrag,
le sosed bo mejak,
da rojak prost bo vsak,
ne vrag,
le sosed bo mejak!*

**Dopisnik Dela na
Koroškem Jože Šircelj
izdal**

NOVI ŽEPNI BONTON

Nasvete
in napotke
za uspeh v
družab-
nem in po-
slovnem
življenju je
pred nekaj
dnevi izdal
dopisnik
Dela na
Koroškem
Jože Šircelj.

Temeljito predelana in dodobra dopolnjena izdaja Žepnega bontona, ki ga je pred četrto stoletja založila Mladinska knjiga, je izšla v samozaložbi. O dobrih navadah Jože Šircelj govori na dolgo in široko; zaveda pa se tudi, da se človek slabih navad najlažje odvadi, če mu jih kdo slikovito in kar se da na kratko predstavi. To je Jože Šircelj storil v poglavju ZAPOVEDI ZA NEOTESANCE. Iz teh zapovedi objavljamo nekaj ironičnih in sarkastičnih prispevkov.

„H kavi se prileže cigareta. Čik vrži v skodelico ali ga zmečkaj na krožničku. Saj res ne gre, da bi ga vrgel pod mizo in pohodil.“

„Drži se principa: sogovorniku ne dovoli, da bi sploh prišel do besede. Saj nisi zato v družbi, da bi poslušal traparije drugih. Uri se v mojstrstvu, kako drugemu presekaš besedo, pol stavka, kajti celega mu itak ne pustiš iztrobežljati.“

„Ko pripelješ do cebre, pa se na njej obotavlja kakšen penzionist ali vleče za sabo noge kak smrkavec, daj najprej gas, tik pred cebro pa zabremzaj. Naj taki tipi malo prebledijo, poskočijo, stečejo. Od malo športa ni še nikogar pobralo. Ko pa si obstal, z roko pokaži bledoličnikom, češ izvolite čez. Čez kavalirja ga namreč ni.“

„Naslov na kuverti napiši po spominu. Bodo že pismonoše pa poštarice prgruntale, komu si hotel pisati.“

„Ni slajšega na svetu, kakor če poleti zvrneš vase maseljce pira in glasno dahneš hhaaa . . . Če le moreš, tudi malo rigni.“

TINČ & TONČ HERMAN GERM
ali
pretežno smešno

Natakar,
ta gospod plača,
kar jaz popijem!

Ne, natakar,
to je malo narobe:
Kar ta gospod plača,
sam popije!